

№. 229

XXIX r.
istnienia.

Redakcja i Administracja

w ŁODZI,

Al. Kościuszki 41

TELEFON 28.

Konto P.K.O. 60594.

Red. przyjmuje od 11—12

Art. i listów anonimowych
nie umieszcza się.

Łódź.

ROZWÓJ

DZIENNIK NIEZALEZNY OD ZADNEJ PARTJI.

Sobota dnia 21 sierpnia 1926 r.

Echa kłamstw niemieckich.

Sprawa Niemców wejherowskich.

Agitatorzy w roli spisywaczy. Ingerencja prokuraturji.

Gdańsk 20-8 (pat)

Przed kilku dniami prasa niemiecka w Gdańsku przyniosła w sensacyjnej formie wiadomość o aresztowaniach, dokonanych rzekomo wśród Niemców w Wejherowie, stając się z tego faktu skonstruować akcję skierowaną jakoby przez władze polskie przeciwko ludności niemieckiej w Polsce.

Prasa niemiecka donosi, że policja pol-

ska aresztowała w Wejherowie pięciu Niemców, którzy dokonywali spisu ludności niemieckiej w pow. wejherowskim i puckim.

„Baltische Presse“ na podstawie wiadomości, zasięgniętych u źródeł miarodajnych, stwierdza, że wiadomości podane przez prasę niemiecką są fałszywe i tendencyjne. Istotnie, kilku mężów zaufania frakcji niemieckiej w Sejmie polskim przeprowadziło w pow. puckim i wejherowskim, z zupełnym pominięciem władz polskich, spis tamtejszych mieszkańców niemieckich. Agi-

tatorzy ci posługiwali się w swej pracy metodami nieuczciwymi i zasłaniaли się pozoram, które musiały zachwiać zaufanie ludności niemieckiej do państwa. M. in. wciągnęli oni na listę cały szereg osób, które wyraźnie przeciwko temu protestowały. dalej cały szereg Polaków lub Żydów, wreszcie — co zostało stwierdzone faktami — wielu obywateli Rzeszy niemieckiej. Agitatorzy niemieccy oświadczały przytem, że dokonywują spisu ludności ze względu na likwidację niemieckich szkół i kościołów, albo też twierdzili, że chodzi tu o ogólny spis ludności. Władze polskie, dowiedziawszy się o tych machinacjach, aresztowały kilka osób, które po spisaniu protokołu wypuszczono na wolność. Dalszy ciąg sprawy znajduje się w rękach władz prokuratorskich.

Prasa francuska o kwestji Tangeru.

Wszystkiemu winna Anglja

Paryż, 20/8. (pat)

Prasa poranna poświęca wiele miejsca zagadnieniom Tangeru i zamieszcza wiadomości, otrzymane od przedstawiciela Francji w Tangerze, że wbrew wiadomościom angielskim — nie doszło tu do zakłócenia porządku.

„Petit Parisien“ zauważa, że w uczuciach Hiszpanji zaszła znaczna dość nieoczekiwana ewolucja. Należy oczekiwać teraz sprecyzowania żądań hiszpańskich. Współpraca francusko-hiszpańska dała w Marokko zbyt zadawalniające rezultaty, byśmy nie mieli zbadać żądań Hiszpanji z jaknajwiększą zyczliwością.

Według „Journala“, argumenty Madrytu nie pozbawione są logiki, a pretensje Hiszpanji nie godzą w żywotne interesy Francji. Powstanie kwestji

Tangeru jest dziełem wyłącznie angielskim, niech więc Anglja decyduje. Ścisła solidarność Francji, Hiszpanji i Włoch jest niezbędna.

„Matin“ stwierdza, że oświadczenie Primo de Riveri wywołało w Paryżu zdziwienie. Tenże dziennik zwraca uwagę na fakt, że na kilka dni przed podpisaniem traktatu hiszpańsko-włoskiego Mussolini zażądał od Francji i Anglii dopuszczenia Włoch do administracji Tangeru. Ministrowie Briand i Chamberlain zyczliwie przyjęli to żądanie w granicach istniejących traktatów.

W końcu dziennik zaznacza, że Francja trzyma się litery układów. Statut Tangeru może być zrewidowany tylko przez te państwa, które go opracowały.

Ruina gospodarcza Sowietów.

Nieurodzaj. Fiasco eksportu. Inflacja

Moskwa 20-8 (aw)

Sowieckie sfery gospodarcze zaniepokojone są faktem, iż zbiory tegoroczne przedstawiają się daleko gorzej, niż to dotychczas przypuszczano.

Rzeczywisty stan rzeczy ujawnił się do piero obecnie tj. wówczas, kiedy zamierzano przystąpić do realizacji zbiorów tegorocznych. Wydaje się bardzo prawdopodobnym, że zrealizowanie tegorocznego planu w kierunku

ku eksportowym zakończy się całkowitem fiaskiem.

Moskwa 20-8 (aw)

Organy ekonomicznej prasy sowieckiej, jak: „Finansowaja Gazieta“, oraz „Ekonomiczeskaja Zizn“, podnoszą fakt, iż w Z. S.S.R. zaczyna ostatnio wzmagać się inflacja.

Według tych pism, obieg pieniężny wzrósł w ciągu miesiąca lipca o 25 milionów, natomiast już w pierwszej połowie sierpnia o 47 milionów rubli.

Do P. P.

Prenumeratorem Zamiejscowym

Niniejszem prosimy P. P. prenumeratorem o łaskawe uregulowanie zaległości w opłacie do 30 sierpnia 1926 r., gdyż po tym terminie wysłanie naszego pisma zostanie wstrzymane.

Administracja Dziennika

„Rozwój“

2387

Niniejszem unieważnia się legitymację redakcji „Rozwoju“ wydaną p.

Jerzemu Kobierzyckiemu,

zamieszkałemu przy ul. Rzgowskiej Nr. 90.

Wydawca

inż. T. Czajewski.

2364

Kino Dom Ludowy.

D Z I S.

D Z I S.

„Cesarzowa“

(Katarzyna II gdyby żyła w XX wieku)

W roli głównej **Pola Negri**

Ceny miejscina wszystkie przedstawienia we wszystkie dni

I m. 60 gr. II m. 30 gr. III m. 20 gr.

Miejski Kinematograf Oświatowy

Od wtorku dn. 3 do an. 9 sierpnia r. b.

Dla doślych **Więzień twierdzy d'If**

(Mrabia Monte Christo) Dramat w 10 cz

Dla młodo **Ten, który zwycięża**

Dramat w 7 częściach.

6092

Prasa włoska o przemówieniu Mussolini'ego w obronie lira.

Włosi pójdą karnie za wolą swego wielkiego wodza.

Rzym 20-8 (pat)

Cała prasa z żywym zadowoleniem omawia ostatnie przemówienie premiera Mussoliniego w sprawie obrony lira.

„Messaggero”, podkreśliwszy znaczenie mowy, pisze: „Powinno się zrozumieć, że we Włoszech zarówno rząd, jak i naród zdecydowane są uporczywie bronić waluty i ponieść dla tego celu, o ile to okaże się niezbędnym, jaknajwiększe ofiary. „Popolo di Roma” oświadcza: Lir jest symbolem narodu, sztandarem ekonomicznym kraju. Włosi bronić będą tego sztandaru, tak jak zawsze w historii bronili trójbarwnej flagi. „Il Tevere” zaznacza: Należy być z uznaniem dla Mussoliniego, który wskazał nam najbardziej faszystowski sposób zwycięstwa. Obecnie musimy stać się godnymi wielkiego wodza, a lir będzie uratowany.

Według „Tribuny”, naród włoski spełni to, co mu nakaze il Duce. Lir dozna poparcia i we właściwym czasie zostanie zrewaliryzowany za pomocą oszczędności i zmniejszenia konsumpcji. Rząd i naród świadome są trudności, które trzeba będzie przezwyciężyć, lecz zwycięstwo jest pewne.

„Giornale d'Italia” analizuje finansowe i budżetowe zarządzenia rządu, z których najważniejszymi są: równowaga budżetowa, zmniejszenie długów publicznych, uregulowanie wydatków państwowych, uzdrowienie systemu obiegu pieniężnego, przeciwstawienie się wszelkiej inflacji, wreszcie środki zmierzające do zmniejszenia wwozu zboża, paliwa, żelaza i t. d. Dla współpracy rządu ze społeczeństwem istnieje szerokie pole.

Według „Corriere d'Italia”, przemówienie Mussoliniego ma decydujące znaczenie dla zwycięskiego wyniku walki, podjętej w celu wyprowadzenia kraju na drogę stałości finansowej i pomyślności gospodarczej.

„Lavoro d'Italia” pisze: Lir jest jedną z granic naszej ojczyzny, a mowa Mussoliniego — decydującym uderzeniem, zwróconym przeciwko defetystom.

Według „Popolo d'Italia” słowa il Duce przywróciły i utrwaliły spokój w tych wszystkich, którym leży na sercu ocalenie

finansowe. Mowa była skierowana do wszystkich Włochów, którzy pragną wiać czynny udział w walce o obronę lira. Z oświadczeń Mussoliniego przebija zdecydowana wola złamania koła, otaczającego naszą moc finansową. Włosi karnie pójdą za wolą swego wodza. Wszystkie odpowiedzialne żywioły wystąpią przeciwko defetyzmowi finansowemu, który winien być pokonany, a wówczas trwałość naszej finansowej podstawy i stałość waluty będą znowu cennym czynnikiem normalnego rozwoju i postępu życia zbiorowego.

Prasa sowiecka o polityce polskiej.

„Izwestja” imputują Polsce chęć okupowania Kowna

Moskwa 20-8 (aw)

Ostatnie „Izwestja” rozpisują się szeroko w kwestji polityki Polski w odniesieniu do Litwy.

„Izwestja” stwierdza, iż dotychczasowy spokój nad granicą polsko-litewską przy pisac należy jedynie temu, iż prasa zbyt szybko ujawniła agresywne zamiary Polski. Do wykonania planu opanowania Kowna przeskadza również w wysokim stopniu fakt, iż Polska chce na wrześniowej sesji Ligi Narodów

obnosić swoje pokojowe tendencje. Na leży jednakowoż być przekonanym — stwierdzają „Izwestja”, iż Polska trwa przy pełnych skłonnościach do wykonania w odniesieniu do Kowna eksperymentu takiego, jakiego dokonał Żeligowski w stosunku do Wilna.

„Izwestja” w artykule swoim atakuje również ostro rząd Bartla, stwierdzając przytem, iż oświadczenia min. Zaleskiego są jedynie pustymi frazesami.

Odwołanie wszystkich przedstawicieli handlowych Sowietów z zagranicy.

Sensacyjne kroki nowego komisarza ludowego dla handlu

Kara śmierci za łapówki

Moskwa 20-8 (aw)

Nowomianowany komisarz dla spraw handlu, Mikojan, postanowił przeprowadzić wycofanie wszystkich dotychczasowych przedstawicieli handlowych Z.S.S.R. zagranicą, delegując na miejsce odwołanych nowych urzędników.

Przyczyną gremjalnych przesunięć jest ujawnienie całego szeregu faktów zbytniego

zbliżenia się przedstawicielstw handlowych Z.S.S.R. ze sferami gospodarczymi odnośnych państw, co miało często miejsce ze szkodą dla interesów Z.S.S.R.

Moskwa 20-8 (aw)

Pierwszym wystąpieniem Mikojana na jego nowem stanowisku komisarza ludowego do spraw handlu było podwyższenie cen obuwia o 25 do 57%.

Rada komisarzy ludowych wnioski Mikojana akceptowała.

Moskwa 20-8 (aw)

W całej Rosji rozpoczęto na wielką skalę akcję oczyszczania administracji z elementów, które dopuszczały się rozmaitego rodzaju nadużyć w urzędach sowieckich.

W związku z tem ostatnio rozstrzelany został jeden z wyższych urzędników sowieckich na Kaukazie, Malczik, dalej rozstrzelano inspektora finansów Minin'a. Analogicznie wypadły wyniki procesów w Smoleńsku, gdzie rozstrzelano Radluka i Siemionowa za nadużycia przy zakupach koni.

W Leningradzie rozpocznie się w czasie najbliższym proces przeciwko inżynierowi Piotrowskiemu, Kuźnicowi, Kiljańskiemu i Bersonowj o łapówki. Wskazano także

MECZ WĘGRY — POLSKA (4:1)

Budapeszt 20-8 (pat)

W dzisiejszych zawodach reprezentacyjnych Węgry—Polska zwyciężyła załoga węgierska w stosunku 4:1 (3:0).

Kto najwięcej zarobik na sanacji moralnej.

(Od własnego korespondenta „Rozwoju”)

MOTTO:

„...są ludzie, którzy potrafią zrobić użytek ze zdobytej władzy”.

Styczyński.

Ostatnie podwyżki w wojsku wyrażają się w sposób następujący: Generalny inspektor armji (marsz. Józef Piłsudski) otrzymał 5,000 punktów, tj. 2,150 zł. Minister spraw wojskowych (również marsz. Józef Piłsudski) — 2,500 punktów, tj. 1,075.

Łącznie więc pensja miesięczna p. marszałka podwyższoną została o 3,225 złotych, inaczej — o 390 proc. To jest podwyżka, odnosząca się do I kategorii plac służbowych.

Podwyżka II kategorii obejmuje stanowiska: szefa sztabu generalnego, szefa korpusu kontrolerów inspektorów armji (generałów Konarzewskiego, Fabrycego, Piskora, Norwid-Neugebauera, Rybaka i Burhardta

Bukackiego).

Podwyżka ta wyraża się w 1,500 set punktach, recte — 645 zł. tj. okrągłe 100%.

Kategoria III, obejmująca dowódców okręgów korp. i szefa kierownictwa marynarki, wyraża się w podwyżce o 1,200 punktów, 516 zł. (90%). — Podwyżka ta dotyczy następujących szcześliwców: gen. gen. Wróblewskiego, Berbeckiego, Dańca, Krzemińskiego.

Kategoria IV — dowódcy dywizji i równorzędni — 344 zł. (85%).

Kategoria V — dowódcy brygad i równorzędni — 301 zł. (80%).

Kategoria VI dowódcy pułków — 55%.

Kategoria VII Podpułkownicy i dowódcy bataljonów 50%.

Kategoria VIII Dowódcy kompanji i kapitanowie — 40%.

Warszawa i Kraj.

(Od własnego korespondenta „Rozwoju”).
Warszawa, 20 sierpnia.

Jak senatorzy rozumieją sanację moralną

W kołach politycznych opowiadają o następującym fakcie:

Posel Hausner (P. P. S.) ogłosił się do Ministra Skarbu z prośbą o przeznaczenia 400 tysięcy złotych na budowę rzeźni w Drohobyczu. Jako motyw swej prośby podał p. Hausner, iż tak on, jak i pos. Moraczewski, kandydować będą w przyszłych wyborach z okręgu drohobyckiego, stądże im zatem o zdobyciu popularności.

Minister Skarbu był jednakowoż zbyt mało jeszcze usanowany moralnie, dlatego kategorycznie odmówił zadośćuczynienia prośbie p. Hausnera.

Obłęd mija

Z Lublina donoszą:

Przejście na prawosławie b. biskupa kościoła narodowego w Polsce, Huszny, wywołało silne wrażenie wśród członków kościoła narodowego.

W Piaskach Lubelskich, gdzie była jedną z najliczniejszych grup tego kościoła, powróciła większość członków tego kościoła na łono kościoła katolickiego.

Wolny obrót walutami zagranicznymi

W Dzienniku Ustaw Nr. 86 ogłoszono rozporządzenie Ministerstwa Skarbu w kwestji obrotu dewizami i walutami, sprzedaży i nabywania walut zagranicznych.

Obrót walutami zagranicznymi wewnątrz kraju ma według tego rozporządzenia ulegać ograniczeniom.

Przekazywanie walut obcych zagranicą odbywać się ma za pośrednictwem Banku Polskiego i banków dewizowych. Bankom dewizowym wolno przekazywać zagranicę kwoty na gotówkowe spłaty za towary, spłaty długów, wypłaty dywidend i uiszczanie premii asekuracyjnych, oraz na pokrycie kosztów utrzymania zagranicą, o ile pobyt tamże odnośnego obywatela jest stwierdzony. Na pokrycie kosztów utrzymania wolno bankom dewizowym przekazywać kwoty do wysokości jednego tysiąca złotych parytetowych miesięcznie na rodzinę.

Wywóz pieniędzy zagranicę w gotówce, czeka, przekazach i zobowiązaniach (z wyjątkiem weksli) jest dopuszczalny do wysokości jednego tysiąca złotych parytetowych — bez ograniczeń, jednej osobie posiadającej paszport zagraniczny.

Osoby wyjeżdżające do Gdańska mają prawo przewiezienia sumy nie przekraczającej 250 złotych parytetowych.

Wszędzie jest dobrze mieć swoich ludzi

W związku z czwartkową konferencją między mar. Piłsudskim a min. Młodzianowskim, dowiadujemy się, że na konferencji tej ustalono ściśle współpracę Ministerstwa Spraw Wojskowych i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych, nie tylko podczas wojny, jak to było dotychczas, lecz również w czasie pokoju, na wypadek katastrof żywiołowych, niepokoi zaburzeń, strajków itp.

Widomym objawem tej współpracy jest mianowanie szefem wydziału wojskowego przy M. S. W. oficera sztabu generalnego, które jednakowoż nie przejdzie temsamem do służby cywilnej. Oficerem tym będzie pułk. Pieracki.

Dotychczasowym szefem departamentu wojskowego przy Min. Spraw Wewn. był p. Longschamps.

Ładna koligacja

Z Kutna donoszą:

Odbyło się tutaj posiedzenie nowoobranej rady miejskiej. Na porządku dziennym była sprawa wyboru magistratu.

W trakcie wyboru burmistrza wyłonili się cztery kandydatury. Jedną z nich zgłosił Klub Narodowy, drugą — P. P. S. i „Bund”, trzecią — Zjedz, czwartą — komuniści. Głosowanie wypadło bez wyników, gdyż żaden z kandydatów nie otrzymał większości.

Charakterystycznym jest, szczególnie w dobie sanacji moralnej, że komuniści jako swego kandydata na burmistrza wysunęli niejakiego Konrada Łukaszińskiego. „komendanta „Strzelca” na okręg kutnowski.

Prez. Coolidge o samodzielności Filipinów.

Nie są one przygotowane do niepodległości

Pauismitis, 23/8. (pat)

W związku z depeszą Reutera, jakoby St. Zjednoczone miały zamiar wycofać się z Filipin, skoro tylko rozwój tego kraju na to pozwoli, prześlano dziennikarzom list prezydenta Coolidge'a,

wystosowany w r. ub. do prezydenta Komisji niepodległości Filipin. W liście tym prezydent Coolidge pisze, iż Filipiny nie są jeszcze przygotowane do niepodległości.

Niesnaski wśród komunistów niemieckich

Wykluczenie 2 wybitnych członków

Berlin, 20/8. (pat)

„Rote Fahne” donosi, iż komitet centralny niemieckiej partii komunistycznej uchwalił wykluczyć z partii przywódców komunistów niemieckich Masłowa i Ruth Fischer oraz dwóch innych członków stronnictwa. Powodem tego mają być wystąpienia wspomnianych przywódców w sprawie opozycji w łonie komunistycznej partii rosyjskiej.

Ruth Fischer otrzymała ma wezwanie do złożenia swego mandatu w parlamencie. Ponadto komitet centralny komunistycznej partii niemieckiej wykluczył z łona partii niejakiego Karola Tiedta, wydawcę czasopisma „Die Ehelosen”, z powodu nieproletariackiego zachowania się w sprawach partyjnych. Tiedt jest również posłem do parlamentu.

Ex-królowa Wilhelma ciężko chora.

Wiedeń, 20/8. (pat)

„Neue Freie Presse” podaje za „Chicago Tribune”, że były cesarz Wilhelm zachorował ciężko na gripę. Holenderski minister spraw wewnętrz-

ny h dr. Kan, który w tych dniach złożył ekscesarzowi wizytę, pragnie wystarać się dla Wilhelma o zezwolenie na wyjazd do kraju o łagodniejszym klimacie.

Stefan Radicz jedzie do Genewy,

Chociaż wie, iż dokonają zamachu na jego życie

Wiedeń, 20/8. (pat)

Jak donosi „Neues Wiener Tageblatt” z Białogrodu, Stefan Radicz oświadczył dziennikarzom, iż z początkiem przyszłego tygodnia wyjeżdża do Genewy, jako pełnomocny delegat Jugosławji. Do-

dał on, iż z Argentyny otrzymał list, w którym powiadomiono go, że pewien człowiek za wynagrodzeniem 5 tysięcy pesetów odjechał do Europy, celem dokonania zamachu na jego życie.

Odszkodowanie dla Hohenzollernów.

Rokowania rządu pruskiego z radcą prawnym dynastji

Berlin, 20/8. (pat)

Według informacji „Reichsdienst der deutschen Presse”, między radcą prawnym Hohenzollernów a rządem pruskim toczą się rokowania, mające na ce-

lu ustalenie nowych podstaw dla sprawy odszkodowania Hohenzollernów. Obie strony dążą do tego, by sprawa odszkodowań mogła być załatwiona iasieniem w drodze ustawodawczej.

Echa wielkiej katastrofy kolejowej

pod Leiferde.

Przyczyną był zamach

Berlin, 20/8. (pat)

Liczba ofiar katastrofy kolejowej pod Leiferde doszła do 21 osób. Generalny dyrektor kolei Dorplmüller oświadczył dziennikarzom, że przyozy-

na katastrofy jest stanowczo zamach zbrodniczy, na co wskazuje rozluźnienie śrub dokonane co najmniej na 15 minut przed nadejściem pociągu.

Strajk górników w Anglii.

Zerwanie konferencji. Sytuacja poważna

Londyn, 20/8. (pat)

Reprezentanci rady generalnej angielskiego kongresu związków zawodowych oraz egzekutywy rolników omawiają kwestję składek na fundusz pomocowy dla górników. Postanowiono wydać do wszystkich robotników odezwę, nawołującą do poparcia strajkujących górników. Uchwalono też wezwać międzynarodową komisję związków zawodowych do zorganizowania propagandy, mającej na celu poparcie angielskich górników wśród wszyst-

kich zawodowych związków kontynentu.

Londyn, 20/8. (pat)

Narodowy komitet wykonawczy związku górników obradował dziś w celu rozpatrzenia sytuacji, wytworzonej przez zerwanie wczorajszej konferencji. Sytuację uważają za poważną.

Jeden z członków komitetu wykonawczego wyraził opinię, że o ileby nie zostały zmiany w stanowisku właścicieli kopalń, walka musiałaby się przeciągnąć jeszcze szereg tygodni.

Szkodliwa autosugestia.

Echa minionej burzy. — Reakcja społeczeństwa. — Charakterystyczne stanowisko „Piasta” — Szkoła perel dla... społeczeństwa

Lódź, dnia 20 sierpnia.

Burza dni majowych przeszła już dawno nad naszymi niwami, nad licznymi mogiłami braci co polegli, dawno już świeża trawa porosła — ale przełom ten, mający swe siedlisko więcej w duchowych sferach narodu, nie zamazał się nie zanikł, a niestety przeciwnie z dnia na dzień zyskuje na ostrości i sile.

Dni majowe wykopały przepaść wśród społeczeństwa, przepaść, której nikt zasypać nie zdoła, — a toczące się koło wypadków dowodzi niezbicie, że jesteśmy na najlepszej drodze ku... najgorszej katastrofie.

Ale musimy sobie jasno zdawać sprawę z rozgrywających się przed nami wypadków.

Z jednej strony jest nieliczna garstka inteligencji, dalej niewielu ludzi o jakimś szlachetniejszym poglądzie na świat, kilkuset idealistów, którzy by życie oddali za ojczyznę; ten to rdzeń narodu nie może sobie wyobrazić istnienia w tego rodzaju atmosferze, nie może się pogodzić z tem, aby Rzeczpospolita, za którą krew przelewali, za którą ich ojcowie życie oddali mogła być rządzona swojskim „batem” — dla odmiany od obcego rosyjskiego knuta.

Z drugiej strony równie nieliczna, ale zgrana banda karierowiczów, gotowa do wszystkiego i na wszystko, energiczna, rzutna, śmiała, dla której imię i wpływy Marszałka Piłsudskiego, są jedynie wygodnym parawanem dla przeprowadzenia kosztem kraju swych ambitnych dążeń i zamiarów.

A olbrzymia masa: — zwykłe „mięso dla armat”, to tylko zwykłe bydło, które przed tym się ugnie, kto będzie miał bat w reku.

Jaskrawą ilustrację, że tak jest, nie inaczej, stanowi zachowanie się klubu „Piast” w ostatniej zawierusze...

Dostali grzecznie powiedziawszy „po mordzie” z każdego ministerstwa, z każdej synekurki wylewają ich „na pysk” — a oni idą ławą jak stado baranów, za tym, który bat trzyma w łapie, który ich bije...

Czyż warto sobie łeb rozbijać o lepsze jutro, o parlamentarne formy bytu, o obywatelskie stanowisko dla tych, których jedyną troską ideową jest: gdzieby tu dobrze zjeść? gdzieby tu wypić? a najgłówniejsza, na czyjby rachunek?

Naród ma — na co sobie zasłużył i czego jest wart: ma ukryty absolutyzm, wiś nad nim bat, z którym i tylko z którym liczy się poważnie. —

21 sierpnia.

97 dni.

Dzisiaj minęło 97 dni od chwili pozabawienia wolności czterech generalów z ministrem wojny gen. Malczewskim na czele.

Tego rodzaju zajścia jak u nas były by niemożliwe w takim społeczeństwie jak np. angielskie. Tam cały naród poczuł by boleśnie krwawą przęgę na twarzy i umiał by reagować... aż do ostateczności.

U nas pogadano, podyskutowano, pobaczono na Piłsudskiego, skończono na angielskiej gorzkiej, mocnej z kroplami i zaczęto się starać o... stosunki z nowymi panami Polski.

Dlatego też wszelkie próby budzenia z tego „moral insanity” naszego społeczeństwa są bezcelowe a przynajmniej przedwczesne.

Najprzód trzeba być człowiekiem — a potem można już mówić o prawach obywatela, ale dzisiaj, kiedy poza wsiami i analfabetyzmem jedynie tylko równe, tajne i bezpośrednie prawo głosowania dowodzi cięwiczestwa lwiej części obywateli Polski — tego rodzaju walka za „naszą wolność i waszą” jest walką ponad siły, której nie sprosta ani Dmowski, ani Nowaczyński, ani ta nieliczna grupa idealistów, jeszcze żyjących ciągle w szkodliwej autosugestji, że istnieją w wieku dwudziestym i w konstytucyjnej Rzeczypospolitej.

A. S.

Niespodziewany zwrot w strajku górników w Anglii.

Rokowania strajkujących z przemysłowcami zerwane

Podjęte wczoraj po 2 miesiącach przerwy, rokowania pomiędzy przedstawicielami strajkujących górników a przedsiębiorcami **ZAKOŃCZYŁY SIĘ NADSPODZIEWANIE SZYBKO ZERWANIEM.**

Już na początku posiedzenia okazało się, że **ŻADNA ZE STRON NIE POCZYNIŁA ŻADNYCH ISTOTNYCH USTĘPSTW.**

Przedstawiciele federacji górniczej w formie kategorycznej obstawali **PRZY UTRZYMANIU 7-GO DZINNEGO DNIA PRACY, BRONIAĆ JEDNOCZESNIE ZASADY OGÓLNO-KRAJOWEGO USTALANIA WYSOKOŚCI PŁAC.**

Górnicy wysunęli również **POSTULAT PRZYWRÓCENIA SUBWENCJI RZĄDOWYCH** dla przemysłu węglowego do czasu reorganizacji technicznej kopalń.

W odpowiedzi na to przedsiębiorcy podtrzymałi żądanie **PODWYŻSZENIA GODZIN PRACY I RÓWNOCZESNEGO OBNIŻENIA PŁAC.** Stopień niższości byłby uzależniony od lokalnych warunków panujących w kopalniach.

WOBEK SKONSTATOWANIA PRZEZ OBIE STRONY, IŻ POROZUMIENIE JEST NIEMOŻLIWE, KONFERENCJA ZOSTAŁA PRZERWANA.

Dalsze szczegóły, które nadechodzą w tej sprawie są następujące:

W imieniu górników przemawiał na konferencji przywódca Smith. Podkreślił on, **IŻ PO 111 DNIACH STRAJKU GÓRNICZY GOTOWI SĄ DO PRZYJĘCIA PROPOZYCJI, UMOŻLIWIAJĄCYCH POJEDNANIE** i wyłuszczył postulaty strajkujących.

Przedstawiciel właścicieli kopalń Evans Williams oświadczył, **ŻE WOBEK RÓŻNICY POGŁĄDÓW NA PODSTAWOWE PUNKTY DALSZE**

OBRADEY SĄ NAJZUPEŁNIEJ BEZCELOWE.

Przemysłowcy uważają przedłużenie dnia roboczego **ZA PODSTAWOWE ŻĄDANIE, OD KTOREGO NIE ODDAJĄ.**

Komunikaty, wydane po zerwaniu rokowań przez właścicieli kopalń i górników, **SĄ Z SOBĄ W SZCZEGÓLACH SPRZECZNE, PONIEWAŻ KAŻDA ZE STRON USILUJE ZWALIĆ WINĘ ZERWANIA ROKOWAŃ NA STRONĘ PRZECIWNĄ.**

Komunikat wydany przez komitet wykonawczy górników, kończy się twierdzeniem, **IŻ WŁAŚCICIELE KOPALNI ŻĄDALI B'ZWZGLĘDNEGO ZDANIA SIĘ NA ICH ŁASKĘ.**

Komunikat kończy się wezwaniem do dalszego oporu **I ODWOŁUJE SIĘ DO CAŁEGO SPOŁECZEŃSTWA ANGIELSKIEGO O POMOC.**

Zerwanie rokowań przedstawicieli górników z właścicielami kopalń zaskoczyło opinię publiczną, **KTORA ZAPYTUJE JAKIE SIŁY TAJEMNICZE PRZESZKADZAJĄ POJEDNANIU. W KOLACH RZĄDOWYCH ROZBICIE ROKOWAŃ WYWOŁAŁO PRZYGNĘBIENIE.**

Prasa domaga się interwencji rządowej, wyrażając mniemanie, iż to jest jedyne wyjście z obecnej sytuacji wobec ujawnionej nieustępliwości obu stron.

Bezpośrednio po zerwaniu rokowań przedstawiciele strajkujących górników odbyli naradę, na której zastanawiali się nad taktyką wobec konieczności dalszego kontynuowania strajku. Poruszano sprawę propagandy strajkowej zarówno wśród górników, jak też i wśród robotników wszystkich gałęzi transportu.

LISTY z S. H. S.

Drobiazgi jugosłowiańskie.

(Od własnego korespondenta „Rozwoju”)

Belgrad, 16/8.

Mieszkańcy Sarajewa są namiętnymi palaczami tytoniu, gdyż, jak z oficjalnej statystyki sarajewskiego oddziału monopolu tytoniowego wynika, wypalili oni w miesiącu lipcu 11,600 kg. tytoniu, 6,097,000 sztuk papierosów i 61,900 sztuk cygar. Wartość skonsumowanego w miesiącu lipcu przez obywateli Sarajewa tytoniu, wynosi 4,251,000 dynarów. Ponieważ miasto to liczy obecnie 60,000 mieszkańców, przeto na jednego obywatela przypada 70 dynarów (15 złotych).

Inspektorat kontroli finansowej w Sarajewie przeprowadził specjalną statystykę przemysłnictwa na terytorjum Bośni i Hercegowiny. Ze statystyki tej wynika, że w czasie od 1 stycznia do 1 lipca r.

b. urzędnikom kontroli finansowej udało się stwierdzić 2,686 wypadków kontrabandy. Ogółem zrekwirowano w pierwszym półroczu r. b. 5,165 kg. tytoniu, 14,000 sztuk papierosów, 3,600 sztuk cygar, 115 maszyn do krajania tytoniu, 21,400 książeczek bibułki na papierosy, 1,104 pudełka zapalek, 1½ kg. sacharyny, 3,575 pudełek kokonów jedwabnych, 39,000 kg. nasion tytoniowych itd.

Jugosłowiańskie ministerstwo zdrowia zamierza wybudować sanatorium na wierzchołku góry Lowćen. Rodzina Nieguszów postanowiła dać rządowi do dyspozycji parcelę pod budowę nowego sanatorium. (CEPS)

Prasa mówi.**Głosy Prasy Polskiej.****Przed zjazdem genewskim**

W zrozumieniu doniosłości, zbliżającej się sesji Ligi Narodów, tu i owdzie na łamach prasy, polskiej poczynają ukazywać się głosy, oświetlające horoskopy nasze w utarczkach genewskich. Podczas, gdy w kraju analizuje się wszelkie możliwości reorganizacji Rady Ligi, i daje się dobitnie wyrazić naszym dążeniom i postulatami, domagającym się dla Polski stałego miejsca w Radzie — niewyraźnym staje się stanowisko naszej delegacji genewskiej z Sokalem na czele, dezawuuującej M.S.Z., w swych posunięciach. P. Sokal nie poczuwa się do obowiązku nadsyłania szczegółowych raportów z toku obrad komisji 15-tu dla reorganizacji Rady i działa na własną rękę! Czy poto wydajemy olbrzymie kwoty na utrzymanie stałej delegacji w Genewie, by utrudniała nam działanie w sprawach najżywoźniejszych dla Państwa? A tymczasem inne państwa, zwłaszcza Niemcy, intensywnie przygotowują się do kampanji genewskiej. „RZECZPOSPOLITA” pisze o tem:

Wszystkie państwa, zainteresowane obecną sesją Ligi Narodów, prowadzą intensywną działalność przygotowawczą. Dyplomacja niemiecka, pomimo smutnych doświadczeń marcowych, bardzo ostrożnie, ale wytrwale i silnie prowadzi swą akcję, przybierając pozory obojętności, a nawet małego zainteresowania się. Cel Niemiec jest jeden — zasiąść same w Radzie Ligi, nie dopuszczając na stałe miejsce w Radzie ani Polski, ani Hiszpanji, gdyż co do Brazylii wogóle sprawę można uważać chwilowo za załatwioną, negatywnie wobec jej ustąpienia z Rady i z Ligi.

Sprytna gra Niemiec może wywoływać złudzenia, że im nie zależy na wejściu do Ligi Narodów. Państwa, które pragną wejścia Niemiec do Ligi i usiłują je tam wprowadzić. Niemcy szantażują swym warunkiem, jako *conditio sine qua non*, — wejścia ich samych tylko do Rady. Zadaniem więc naszej dyplomacji jest demaskowanie obłudnej gry Niemiec i przygotowanie tak gruntu w Genewie, by w razie nie ustąpienia ich z dotychczasowego stanowiska, spotkał je los marcowy. Niech nas straszą później po Rapallo i Berlinie, no w tym, zapewne już w Moskwie zawierającym, traktatem przyjaźni i przymierza z rozpadającym się carstwem bolszewików.

Rząd, a przede wszystkim ministerstwo Spraw Zagranicznych, nie powinni niczego zaniedbać, by Zgromadzenie Ligi Narodów zastało nas dobrze przygotowanych. Do tego czasu winno zależeć nam na państwach, należących do Rady Ligi, lub zajmujących mocarstwowe stanowisko, ale również winno chodzić nam o wszystkie państwa, nawet niewielkie, bo i te mają głos równy z wielkimi na Zgromadzeniu Ligi, gdyby przyszło do rozwiązania całego zagadnienia przez Zgromadzenie.

Armia Berlina i Moskwy

Podczas, gdy na zachodzie Europy prowadzone są ożywione rozmowy dyplomatyczne Paryż—Londyn — Rzym — Berlin, nasz „miły” sąsiad wschodni ze zdumiewającą precyzją uzupełnia propagandę niemiecką i jej kampanję antypolską.

Przed paru dniami prasa niemiecka zamieściła sążniste artykuły o mającej nastąpić wizycie eskadry francuskiej na Bałtyku i zawitaniu jej do portu gdyńskiego. Berlin sygnalizował wnet że Polska przy pomocy Francji dąży do hegemonji na Bałtyku i że... zagrożona jest Rosja a nawet

Szwecja (sic!) Bowiem Bałtyk jest oknem rosyjskim na świat, a Gdynia może zostać bazą operacyjną przeciw Szwecji — tak, że zdaniem dziennikarzy niemieckich, nad Bałtykiem unosi się widmo przyszłej wojny.

Dobrze zgrany partner moskiewski powtórzył skwapliwie wszystkie brednie niemieckie, dodając że hegemonja Polski na Bałtyku godzi oczywiście, w interesy Szwecji, państw bałtyckich no i... Niemiec.

Celem tej uwertury moskiewsko — berlińskiej, zagranej przez orkiestrę dyplomatyczną obu państw jest chęć poróżnienia Polski z państwami bałtyckimi.

Lecz najważniejszą przyczynę tych alarmów odsłania nam krakowski „ILUSTROWANY KURJER CODZIENNY”:

Przyczyny głębszej należy szukać w zbliżającej się sesji genewskiej Ligi Narodów. Polska walczy tam o stałe miejsce w Radzie. Należy więc — urządzili nasi wrogowie — przedstawić ją, jako czynnik wojny i niepokoju, jako uczestniczkę spółki, zmierzającej do hegemonji na wschodzie Europy. Może to kogoś przekona!

Niemcy i Moskwa wiedzą też, że Anglja odnosi się życzliwie do żądań polskich w Lidze. Próbuja więc wmówić Anglji, że Polska i Francja chcą opamować Bałtyk i uczynić zeń morze zamknięte. Anglja na tym punkcie jest czuła. Bałtyk, to przecie droga handlowa do Rosji, która jest wielkim rynkiem zbytu. Niechaj nieufność zrodzi się w Londynie! Kto

wie, czy to nietylko nie zaszkodzi Polsce w sprawie miejsca w Radzie Ligi, ale też wogóle nie ułatwi niemiecko—rosyjskiego planu, polegającego na odepchnięciu Polski od morza.

I tu tkwi najgłębsza przyczyna akcji niemiecko—rosyjskiej. Berlin i Moskwa nie mogą pogodzić się z faktem, że Polska posiada choć skrawek wybrzeża morskiego. Wrogowie nasi liczyli dotąd, że swą akcją w Gdańsku potrafią nas zaszachować, że będziemy pozabawieni portu własnego. Tymczasem prace w Gdyni postępują naprzód. Czem jest dla Polski morze, przekonali się obecnie raz jeszcze, gdy mając dostęp do morza, Polska potrafiła w znacznej mierze wyzyskać konjunkturę węglową, stworzoną przez strajk angielski, a dzięki temu umocnić się finansowo i rozwiać nadzieje Berlina i Moskwy na nieuchronną katastrofę gospodarczą Rzeczypospolitej. A więc: odebrać Polsce morze!

Mamy więc tu do czynienia z subtelną i szeroko zakrojonym planem otoczenia Polski atmosferą nieufności w związku ze zbliżającą się sesją Ligi Narodów. A nasze M.S.Z., milczy, jak zakłète i nic jakoś nie słyhać o przeciwdziałaniu akcji niemiecko — bolszewickiej. A tu jak grom spada wiadomość, iż na międzynarodowej konferencji prasowej Polska nie jest reprezentowana. Sekretariat Ligi, wysyłając zaproszenia poминаł zupełnie P.A.T.-a, podczas gdy inne agencje telegraficzne, zwłaszcza niemieckie, są b. licznie reprezentowane.

Coraz lepiej!

Bez przyłbicy.

LISTY Z CZECH**Drobiazgi czechosłowackie**

(Od własnego korespondenta „Rozwoju”)

JESZCZE ECHA SPRAWY GENERAŁA GAJDY — TARGI DUNAJSKIE W BRATISLAWIE — NOWE FABRYKI WĘGIERSKIEGO „SALAMI”.

Praga, w sierpniu.

„Czechoslowakische Korrespondenz” omawia w swym artykule wstępnym sprawę generała Gajdy w związku z ogłoszonym w tych dniach komunikatem ministerstwa obrony narodowej. „Czechoslowakische Korrespondenz” podkreśla, że komunikat urzędowy stwierdza, iż dochodzenie administracyjne nie wykazało czynów, wymagających wytoczenia generałowi sprawy sądowej. Z treści komunikatu wnioskować przeto należy, że dalsze załatwienie sprawy generała Gajdy nie należy do władz sądowych, lecz instancji dyscypl. Do podjęcia akcji dyscyplinarnej nie mogło jednak dojść przez wzgląd na popularność generała. Cytowane pismo stwierdza w dalszym ciągu, iż prasa zbliżona do Gajdy, nie ustaje w swej agitacji, domagając się dlań zupełnej rehabilitacji.

Bardzo złe wrażenie wywrzeć musiało również postępowanie generała Gajdy podczas śledztwa. „Czechoslowakische Korrespondenz” wskazuje tu przede wszystkim na rozmowę Gajdy z współpracownikiem jednego z pism praskich, podczas której generał w ostry sposób krytykował taktykę ministerstwa spraw wojskowych, swego bezpośredniego zwierzchnika. W dalszym ciągu wymienia pismo ta-

jemniczy wywiad z generałem Gajdą, który niedawno ukazał się w medjołańskim dzienniku „Secolo”. W wywiadzie tym oświadczył miał Gajda, iż jest on faszystą i zdecydowanym przeciwnikiem obecnego ustroju państwowego w Czechosłowacji. Gajda wprowadził wywiad ten dementował, ale wszelkie okoliczności wskazują na to, iż wywiad w rzeczywistości miał miejsce. „Generał Gajda odchodzi z armii czechosłowackiej — kończy swój artykuł „Czechoslowakische Korrespondenz”.

O ile Gajda istotnie poświęci się polityce, to już wkrótce będziemy mieli okazję przekonać się, czy słuszne są słowa Moltke’go „Twałe szczęście może mieć tylko posadny człowiek”.

Na Słowaczczyźnie założone zostaną w najbliższej przyszłości 3 nowe fabryki t. zw. „kielbasy węgierskiej” czyli „Salami”, a mianowicie w Nowych Zamkach, w Koszycach i w Bratisławie. Kielbasa węgierska wyrobu czechosłowackiego pod względem swej jakości prawie, że nie ustępuje prawdziwej kielbasie węgierskiej. To też przywóz suchej kielbasy z Węgier do Czechosłowacji stale się zmniejsza.

Jak Sowiety wywłaszczają „burżujów”.

PO 1 DOLARZE ZA CZERWONCA.

Sowiecki przekazowy wydział konsularny w Warszawie wpadł na świetny sposób zdobywania łatwych zysków kosztem tych wszystkich, którzy zmuszeni są korzystać z jego usług przy wysyłaniu do Rosji pieniędzy.

Mianowicie misja domaga się wypłaty

przekazów pieniężnych w dolarach, licząc czerwoneca po kursie 5,40 dolarów, gdy tym czasem kurs giełdowy wynosi 4,40.

Ponieważ odbiorcom przekaz wypłacony jest w czerwonecach, Sowiety zyskują na każdym czerwonce zgorą 22 proc. sumy wysłanej.

Listy z S. F. S. R.

Wypadki rosyjskie w świetle prawdy

(Od własnego korespondenta „Rozwoju”).

Moskwa, w sierpniu 1926

Ostatnie wypadki w Rosji Sowieckiej wywołały wielkie zainteresowanie w całej Europie Zachodniej. Wiadomość o usunięciu Zinowjewa, Łaszewicza i Kamieniewa z piastowanych przez nich wysokich urzędów wyrzuciła, rzecz jasna, silne wrażenie na europejską opinię publiczną. Czytelnicy europejscy po większej części już przypuszczali, że w Rosji Sowieckiej dzieją się rzeczy nadzwyczajne, że Moskwa, a z nią i Rosja cała, stoi przed zaciętą walką dwu obozów komunistycznych. Niektóre pisma zachodnie przyniosły już nawet wiadomość o wybuchu jawnej rewolucji na Ukrainie, inne znów donosiły o aresztowaniu Zinowjewa, o zabiciu jego bliskiego współpracownika (Agapowa, o wyjeździe Trockiego do Tweru i t. d. i t. d.

Wszystkie te wiadomości były mocno przesadzone. Większa część zwolenników opozycji bawi dotychczas w Moskwie: jest tu Trocki, jest Zinowjew, którego nigdy nie aresztowano, jest i rzekomo zabity Agapow. W Rosji Sowieckiej panuje spokój.

Wszystkie te przesadzone wiadomości o sytuacji w Rosji Sowieckiej, wszystkie przepowiednie co do dalszego rozwoju wypadków mają swe źródło w zasadniczo błędnym ujmowaniu istoty rosyjskiego stronnictwa komunistycznego, będącego de facto niejako potężną armją polityczną, znakomicie dyscyplinowaną i zcentralizowaną. Jej przywódcy byli zwolennikami absolutnej jednolitości stronnictwa, bowiem rozumieli oni znakomicie, iż na tej jedności opiera się siła i potęga partji. Wiedzieli oni, że z chwilą, kiedy w stronnictwie komunistycznym ujawniłyby się pierwsze różnice poglądów, a jedność stronnictwa została zachwiana, wówczas rządząca partja rosyjska znaleźć by się musiała w trudnej nad wyraz sytuacji. To też jedność stronnictwa była, — szczególnie za życia Lenina, — dla bolszewików jakimś nienaruszalnym dogmatem, a jedność tę udało się dotychczas utrzymać. Kiedy podczas X. zjazdu Szlajpaników, bliski przyjaciel Lenina, wystąpił przeciwko polityce większości stronnictwa, organizując t. zw. opozycję robotniczą, został niezwłocznie „degradowany”, a do czynnej polityki mógł powrócić dopiero po upływie dłuższego czasu. Daleko groźniejszą dla jedności stronnictwa była w r. 1924 opozycja Trockiego, za którym stała cała armja czerwona i młodzież komunistyczna. Atoli już wówczas ów dogmat komunistyczny był tak silny, że Trocki nie użył przemocy, nie apelował do armji, lecz z całym spokojem podporządkował się woli większości.

Obecna opozycja wystąpiła przede wszystkim z hasłami gospodarczymi, twierdząc, że socjalizacja odbywa się w Rosji w zbyt powolnym tempie. Dopiero w drugiej linii domagał się Zinowjew utworzenia własnej frakcji, występując tem samem przeciwko jedności stronnictwa. Centralny komi-

tet wykonawczy jednakże z całą stanowczością oparł się zakusom opozycji i dla uratowania jedności partji nie zawahał się przed usunięciem Zinowjewa z Politbiura. W ten sposób nowa opozycja została zlikwidowana.

Opozycja Zinowjewa poniosła zupełną klęskę na zjeździe i na plenum CKW. Po mimo to stwierdzić należy, iż centralny komitet wykonawczy był wobec opozycjonistów bardzo pobłażliwy. Zinowjew pozostał nadal nie tylko aktywnym komunistą, lecz przede wszystkim i członkiem Centralnego komitetu wykonawczego. Niewiadomo jednak, czy ambitny Zinowjew będzie skłonny do takiej współpracy. Narazie oczywiście trudno jest przewidzieć, jakiej taktyki będzie się Zinowjew obecnie trzymał. Do podjęcia jakiegokolwiek akcji na własną rękę jest on w danej chwili stanowczo za słaby. Bardzo więc jest możliwe, że Zinowjew zmuszony będzie pójść za przykładem Trockiego i podporządkować się większości, gdyż tylko w ten sposób mógł by on w danych warunkach odegrać w życiu politycznym Rosji wybitniejszą rolę.

Niektórzy członkowie może w pewnych sprawach przyznawali rację Zinowjewowi i Łaszewiczowi, ale hasła agitacyjne Lenina tkwią tak głęboko w masach komunistycznych, że nikt nie odważył się wystąpić otwarcie przeciwko decyzji centralnego komitetu wykonawczego. Dla przeciętnego komunisty wystarcza zresztą w zupełności fakt, że Zinowjew chciał w łonie stronnictwa zorganizować niezależną frakcję, by napiętnować takie postępowanie jako dążenie do rozbicia jedności partji. A dla tego bez najmniejszych skrupułów głosował każdy przeciętny robotnik i włościanin za wykluczeniem Zinowjewa z Politbiura i za usunięciem Kamieniewa ze stanowiska komisarza handlu zagranicznego.

Względy osobiste odgrywają w stronnictwie komunistycznym rolę podrzędną, miarodajnym jest zawsze i tylko program stronnictwa. Osoby mogą się zmieniać, — program nigdy. Ta dewiza obowiązywała u bolszewików dotychczas i, prawdopodobnie, obowiązywać będzie i podczas likwidowania obecnego zatargu. **Gapor.**

Familja rządu...

Klan w Sądzie Okręgowym.

Jak wiadomo, art. 9 i 10 ustawy o państwowej służbie cywilnej, obowiązującej od r. 1922, wyraźnie zabraniają pracy w urzędach w stosunku podwładności krewnych urzędników. Wymaga tego prosta moralność stosunków służbowych, oraz dążność do dania pracy istotnie potrzebującym.

Ale w Miawie, w tamtejszym sądzie okręgowym — jak pisze warsz. „Głos Codz.” — ustawa pragmatyczna nie znajduje posłuchu. Bo przejrzyjmy listę personalu: sekretarz prezydjalny (VIII stop. służb.) p. Skarzyński, sekretarka wydz. odwoławczego (IX st. służb.) — p. Skarzyńska, jego żona

(siostra wpływowego adwokata, Koszutskiego,) Kancelista (XI st. służb.) — p. Lila Skarzyńska, siostra p. sekretarza, druga kancelistka (też XI st. st.) — to druga, tym razem Jadwiga Skarzyńska. To jeden klan...

A dalej idą: kancelistka p. Lobertowa — żona rachmistrza sądu, kancelistka, p. Jankowska, żona sekretarza prokuratora sądu okręg. kancelistka p. Biedzińska to również — żona sekretarza wydziału karnego.

I t. d., i t. d. Nawet woźni, to jedna rodzina Wawrzyniaków.

Zaostrzenie sytuacji w strajku drukarzy w Warszawie.

Jak się dowiadujemy, zawarta między Radą Połącz. Org. Przem. Graficznego i Związkiem Drukarzy Zjed. Zaw. Pol. w Warszawie umowa została na burzliwym zebraniu strajkujących w środę 18 b. m. unieważniona, przez wyrażenie wotum nieufności członkom Zarządu Związku Drukarzy, któ-

rzy powyższą umowę podpisali.

Strajk więc drukarzy nie tylko, że się w Warszawie nie skończył, ale w ciągu czwartku 19 b. m. przybrał ostrzejsze formy: stały wszystkie zakłady państwowe i prywatne, które na podstawie umów indywidualnych były już częściowo uruchomione.

Zjazd Katolicki w Warszawie.

(1) Komitet główny obchodu 200-letniej rocznicy kanonizacji św. Stanisława Kostki i Ogólnopolskiego Zjazdu Katolickiego, który w dniach 28, 29 i 30 sierpnia obradować będzie w gmachu głównym Politechniki — podaje do wiadomości delegatów parafjalnych, dekanalnych i diecezjalnych oraz organizacji społecznych i katolickich, iż zgłoszenia

i wykupienia kart po 3 zł. na Zjazd winny być w komitetach diecez. i dekan. zakończone 22 hm. i odesłane do Komitetu Głównego.

Do tego terminu winny być również uskutecznione zamówienia na lokale.

Po 24-ym sierpnia karty uczestnictwa będą wydawane tylko w Warszawie.

Zjazd wojewodów Ziemi Wschodnich.

Dn. 20 b. m. rozpoczyna się w Wilnie zjazd wojewodów czterech województw wschodnich. W zjeździe wezmą udział wojewoda wileński Raczkiewicz, wicewojewoda nowogrodzki Parafianowicz, wojewoda poleski Krachelski i wojewoda białostocki

Rembowski.

Celem zjazdu jest uzgodnienie uproszczenia systemu urzędowania I i II instancji, reorganizacji urzędów, a następnie kwestje gospodarcze ziem wschodnich.

WIADOMOŚCI Z CAŁEGO ŚWIATA.

Przebiegły król i naiwni poddani Jak powstał tytuł księcia Walji?

Każdy następca tronu Wielkiej Brytanji nosi, jak wiadomo księcia Walji.

Pochodzenie tytułu jest bardzo dawne datuje się jeszcze od tych czasów, kiedy Walja podbita przez króla angielskiego Edwarda I-go Stantageneka, została Walijczycy, poddając się, wymówili sobie, że na tronie Walji zawsze panować będzie rodowity walijczyk. Chytny Edward I obiecał im solennie, że będą mieli księciem własnego rodaka. Obietnicę poparł uroczystą przysięgą.

Ale jakież było zdziwienie walijczyków, gdy na drugi dzień rano, dowiedzieli się, że księciem ich został mianowany królewicz angielski, Edward, syn Edwarda I-go.

Z tego powodu do króla udała się delegacja młodych panów walijskich z żądaniem wyjaśnienia, dla-

czego obietnicy nie otrzymano. Ale przebiegły król udał wielkie zdziwienie.

—Czegoż chcecie?—zapytał.—Przecież sami chcieliście mieć księciem „tubyłca”. Mój syn pierwotny urodził się w Carnerwon, w Walji, jest przeto Walijczykiem.

Warunek więc był spełniony. Delegacja protestować nie mogła. Królewicz Edward pozostał księciem Walji.

Dzisiaj, choć Walja zachowała odrębność swego języka i zwyczajów, żywi jednak gorące przywiązanie do panującego króla i do swego księcia.

Następca tronu dzisiejszy często gości wśród Walijczyków. Piastuje on także od niedawna godność naczelnego Skauta Walijskiego i jako taki bierze udział w odbywającym się obecnie w miejscowości Llan drindod zlocie harcerzy walijskich.

Fatum, wiszące nad sługami sprawiedliwości...

Nie można znaleźć karta wśród przesądnych ziomeków

Omar Falk znany bandyta z Baltymore, skazany został na stracenie.

Egzekucja miała się odbyć na podwórzu więzienia o godzinie 6-tej rano.

O oznaczonej porze nie zjawił się jednak prokurator. Naczelnik więzienia myśląc, iż wysoki urzędnik zapomniał o wyroku wysłał woźnego do mieszkania prokuratora.

Mieszkanie było zamknięte, a na stukania do drzwi nikt nie odpowiadał. Wreszcie dostano się do wewnątrz. Prokurator leżał martwy.

Egzekucję musi więc odłożyć.

W tydzień potem nowy urzędnik zjawił się w

więzieniu, odczytał Falkowi wyrok śmierci i oddał go w ręce karta.

Zaledwie jednak mistrz katowski ujął za rękę zbrodniarza, aby go doprowadzić do fotelu elektrycznego, zachwiał się i padł martwy z powodu amerykanizmu serca.

Po raz drugi odłożyć więc musiano wykonanie wyroku.

Pomimo rozpisanego konkursu nikt nie chce podjąć się stracenia Falka, albowiem istnieje przekonanie, iż każdy ktoby chciał odebrać życie zbrodniarzowi zginie nagłą śmiercią.

Interesująca statystyka Jaka jest światowa produkcja złota?

Po raz pierwszy od czasu wojny zaczęto ogłaszać dane, dotyczące się produkcji złota we wszystkich państwach świata. W tej produkcji światowej Europa bierze udział bardzo nieznaczny. Na miejscu pierwszym w Europie stoi pod tym względem Rumunia, dostarczająca 1500 kg. złota, drugie miejsce przypada Czechosłowacji (290 kg.) Jugostawia i Niemcy produkują po 200 kg. Austria 48 kg. Jakże drobne są te ilości wobec 290,000 klg. które dostarczył Transwaal w ubiegłym roku. Ten jeden kraj dostarcza więcej złota niż wszystkie inne kraje razem wzięte bo nawet stojące na drugim miejscu produkcji światowej złota Kalifornia i Alaska do-

starczyły razem w r. ub. 80,000 kg.

Z innych krajów amerykańskich Meksyk produkuje 25000 kg. Kanada 40 000 państwa południowo-amerykańskie 20 tys. kg. W produkcji azjatyckiej odnotować się daje dotkliwie ogromne zmniejszenie produkcji kopalni syberyjskich, które jeszcze w r. 1913 dostarczyły 50 tys. kg. złota, gdy obecnie produkują dziesiątą część tej ilości. W Azji najwięcej produkują złota Indie (12,000 kg.) Japonia 7000, Chiny 2000 kilogramów.

Również ogromne zmniejszenie produkcji złota wykazuje Australia, Kalifornia i Alaska.

Nowe metody rozstania się z tym światem.

Epidemia samobójstw w Budapeszcie zatacza z dnia na dzień co raz szersze kręgi. Lekarze ochotniczego pogotowia ratunkowego stwierdzili, iż samobójcy budapeszteńscy w ostatnich czasach starają odebrać sobie życie przez otrucie aspiryną. W tym celu zażywają oni 50—80 gramów tego lekarstwa. Ponieważ lekarze przez dłuższy czas nie mogli stwierdzić, jaką trucizną samobójcy zażywali, przeto akcja ratunkowa była zazwyczaj bardzo utrudniona. Obecnie jednak stosują lekarze przede wszystkim środki, neutralizujące działanie aspiryny, dzięki czemu niejednemu samobójcy uratowano już życie.

Materiał na inteligencję rosyjską

W tych dniach zakończone zostały egzaminy konkursowe w moskiewskich wyższych szkołach. W Petersburgu do egzaminów przystąpiło 18,000 kandydatów, z których jednak zaledwie 6,000 wykazało zadawalniające postępy. W szczególności bardzo źle przygotowani byli absolwenci prowincjonalnych szkół średnich, a nie brak było wśród nich i takich, którzy nie potrafili nawet biegle czytać i pisać. Zaznaczyć należy, iż większość kandydatów pochodzenia włościańskiego zgłosiła się na politechnikę, a nie do wyższej szkoły gospodarstwa wiejskiego. W Moskwie wypadły egzaminy konkursowe również bardzo słabo, gdyż ponad 50 proc. kandydatów „się ścięło”.

Pan, który ma 3000 garniturów.

Na podstawie wyroku sądowego w Budapeszcie, ustanowiona została kuratela nad hr. Franciszkiem Esterhazym, z powodu marnotrawienia obrzybnego majątku. Miarą jego rozrzutności jest fakt, iż na garderobę jego składało się 3000 garniturów! Hr. Esterhazy zakupił stajnię po byłym cesarzu Karolu, zamierzając oddać ją jego następcom po „powrocie cesarstwa”, ponadto na podróż zagraiczne wydawał co roku miljarde. Sprawowanie kurateli nad rozrzutnikiem powierzono jego małżonce Marji z domu Zichy. Najciekawszym jest, że hr. Esterhazy nie oponował przeciw temu i zgodził się na kuratelę.

Poetyczne określenie.

Komunistyczny przywódca strajkujących górników Ben Tillett, znajdujący się obecnie w Stanach Zjednoczonych w celu zebrania funduszu na podtrzymanie strajku, określił rząd angielski jako bandę złodziei i złoczyńców, oraz oznajmił wzruszonemu do łez audytorjum, że obecnie w Anglii 2 miliony dzieci strajkujących umiera z głodu.

HENRI BERAUD.

Pod czerwonym sztandarem.

Z książki „Co widziałem w Moskwie”

CZY TRZEBA WCHODZIĆ W STOSUNKI HANDLOWE Z SOWIETAMI.

Nie przeczę, że system handlowy Z. S. S. R., skupiający wszystko w rękach rządu, ogromnie ułatwia zawieranie większych transakcji, czem szczyt się Moskwa. W broszurze propagandowej, która niewątpliwie rozrzuca wszędzie Komintern, jakiś anonimowy autor oświadcza, że tylko wówczas można mówić mniej więcej o mniej więcej ustalonym w rublach i pudach bilansie wwozu, oraz wywozu, — jeżeli rząd zechce sam wszystko sprzedawać i wszystko kupować.

Cała prasa sowiecka podejmuje na różne tony motywy tego etatycznego hymnu i publikuje artykuły, najeżone kolumnami cyfr, które mają wykazać korzyści takiego monopolu, oraz „bezwzględnej kontroli”, umieszczając rzekomo dzięki temu

systemowi „wszelkie niedomagania, wytworzone przez konkurencję i podbijanie cen, spowodowane chęcią kupców” — Sowiety zamierzają sprzedawać surowce, a kupować, możliwie najtaniej, nasze wyroby: maszyny, narzędzia, materiały i produkty przemysłowe.

Wszystko wygląda na pozór bardzo ładnie, tylko nie wolno zapominać, że wchodzi tu w grę dwie osoby i że w każdej transakcji handlowej jest sprzedający, oraz kupujący. Czyż Moskwa ma nadzieję skłonienia przeciwnej strony, aby wszystkie swoje zyski złożyła na ołtarzu sowieckich trustów?... Nie — Moskwa wątpi i nie wierzy już w cuda!

Nie też dziwnego, że rosyjski etatyzm oddawna zbladł, jeżeli się tak można wyrazić. Toć przecież żywotność tego systemu zależy od importu i kredytu. Rubel ustabilizuje się tylko wówczas, jeśli wieśniacy obdarzą zaufaniem państwo, które kupuje zbiory, — a Moskwa wie doskonale, że mużik jedynie wówczas ufa, skoro może natychmiast wymienić swe papierki na towary.

Sowiety potrzebują pomocy państw kapitalistycznych — to rzecz jasna. Dlatego też spuścili one z tonu, oświadczając wszakże przy każdej sposobności, że z chwilą przywrócenia równowagi finansowej i odbudowania t. zw. ciężkiego przemysłu „pod-

stawowej ostoje socjalizmu” — będą mogli podjąć walkę do upadłego z burżuazją.

Nie wiemy doprawdy, jak takie plany nazwać — błaga, wiecowa, gadanina, czy też demagogia?... Musimy wszakże pamiętać, o parokrotnych już oświadczeniach bolszewików, że „umowy, zawarte z państwami kapitalistycznymi, zatem nielegalnymi, posiadają swoją moc tylko wówczas, jeżeli służą interesom proletariatu”. Wiemy teraz, czego się trzymać!

Ta sprawa stosunków gospodarczych i handlowych jest jednak zbyt skomplikowana i ważna, aby można ją było tu omawiać, gdyż sama przez się wymaga długiej serii artykułów. Moim zdaniem stanowisko Z. S. S. R. w kwestji długów nakazuje nam ostrożność.

Czy znajdziemy w nowej Rosji te rynki zbytu, które obiecano naszym kupcom — odpowie nam to przyszłość. Moim obowiązkiem jest stwierdzić, że na podstawie poczynionych skromnych spostrzeżeń, że zyski z tych transakcyj nie pokryją szkód, jakie wywrządzić może propaganda, bowiem zawsze Sowiety, i komunizm trzymały się razem, kiedy chodziło o dobicie targu...

ZYCIE GOSPODARCZE POLSKI.

Sanacja polskiego pieniądza.

U nas, kiedy kto jest chory, zwołuje zaraz doktory.

Badają doktorzy—radzą znachorzy. Do uzdrowienia finansów naszych wołano doktorów Junga, a teraz Kemmerra, którzy po długich i mozolnych badaniach stawiają dyagnozę, ale naszych samorodnych doktorów, czy znachorów od finansów ciśnie się cały legion. Piszą się sążniste artykuły w gazetach, drukują ulotki i broszury, stwierdzające niezdrowy stan finansów Polski i proponujących swoje lekarstwa.

Jedną z takich broszur, napisaną przez dr. Bernarda Hausnera o 31-str., zatytułowaną: „Sanacja polskiego pieniądza bez pomocy zagranicy” na 24 stronicach opisuje zły stan finansów w Polsce i konieczną potrzebę ich naprawy, proponując „oprzeć pieniądza na majątku narodowym” a właściwie majątku całego kraju, przez założenie Banku Rentowo-Hipotecznego. Dr. H. ocenia majątek całej Polski na 70 miliardów złotych w złocie (według innych 90), z tego odrzuca 30 miliardów, jako nieuchwytny obiekt do opodatkowania, a od pozostałych 40 miliardów bierze 5 proc. to jest 2 miliardy i ten fundusz daje Bankowi Rentowo-Hipotecznyemu. Bank Rentowo-Hipoteczny lokuje te sumy na hipotekach nieruchomości na pierwszym miejscu w wysokości jednej piątej sumy szacunkowej majątku, wpisując ją do księgi hipotecznej — i wypuszcza na sumę dwóch miliardów złotych w złocie pieniędzy papierowych, zabezpieczonych hipotecznie.

Sumy zahipotekowane do ściągnięcia rozkłada na lat 20 i co rok ściąga jedną dwunastą część w dwóch ratach. W ten sposób wpływa do Banku Rentowo-Hipotecznego po 100 milionów złotych w złocie w ciągu lat 20.

Wypuszczone zaraz w pierwszym roku pieniądze Bank wypożycza interesantom na ośm procent z żyrem Banku Polskiego, dla zabezpieczenia przed stratami.

Uzyskane co rok z procentów 160 milionów Bank ma zużytkować w ten sposób: 60 milionów na administrację, a za pozostałe 100 milionów kupić złota lub walut pełnowartościowych. Rząd z tych funduszy Banku nie otrzymywać nie może, ani na cele budżetowe, ani konsumcyjne.

Wpływające corocznie 100 milionów od kontrybuentów Bank użyje w całości na wycofanie dwudziestej części, wypuszczonych przez siebie pieniędzy.

Wyłączone od opodatkowania mają być gospodarstwa wiejskie rolne do 6 ha, miejskie, domy o jednym pokoju i kuchni, zajmowanym przez samego właściciela i przemysłowe do 3000 zł. kapitału zakładowego.

Zarząd Banku Rentowo-Hipotecznego składać się będzie z przedstawicieli właścicieli hipotek, a mianowicie: jedna trzecia część od właścicieli wiejskich, czyli od rolnictwa, jedna trzecia — od właścicieli miejskich, jedna szóstą od przedstawicieli prze-

mysłu i handlu i jedna szóstą od rządu.

Cały ten projekt jest ściśle wzorowanym na podobnym Banku Rentowym w Rzeszy Niemieckiej, może i u nas mógłby znaleźć zastosowanie z pewnymi zmianami

przystosowaniami go do naszych warunków.

Waluta taka o zabezpieczeniu hipotecznym istnieje w Danji i jest b. stałą.

Stanisław Musiatowicz.

Możliwości zbytu towarów polskich

Poważna grecka firma poszukuje w Polsce farb dla celów drukarskich i litograficznych w kolorach czarnym, czerwonym, brązowym, zielonym i żółtym.

Grecka firma poszukuje dostawy dla Grecji poduszek stemplowych, taśm do maszyn, laków pocztowych i farb akwalerowych

Firmy polskie pragnące sprowadzać z Grecji kalafonję z pierwszej ręki zechcą zwrócić się do Targu Poznańskiego.

Greckie firmy poszukują ofert w Polsce na mąkę i kaszę.

Na greckim rynku mają zbyt wagi stołowe. Oferty można złożyć w biurze Targu Poznańskiego.

Poważna grecka firma interesuje się żelazkami do prasowania typu „szwajcarskiego” i „kominkowego” oraz rurami zlewami, asfaltowanymi i emaljowanymi.

Belgia poszukuje większych ilości kopalniaków, drzewa budulcowego, słupów telegraficznych i podkładów kolejowych również mebli drewnianych. Również masy drzewnej i celulozy.

Na eksport do Francji są poszukiwane młode skopy i świnię. Musi być żywy towar, który będzie bity w portach francuskich. Informacji udzieli Targ Poznański.

Austria poszukuje w Polsce większych partii mąki, ziemiopłodów, strączkowych, orzechów oraz artykułów spożywczych. Oferty składać do Targu Poznańskiego.

Poważna Amerykańska firma emaljowanych akcesorji do łazienek z litnego żelaza odda zastępstwo na Polskę.

Firma Amerykańska z Mansfieldu Ohio, odda zastępstwo na traktory, pompy rolnicze i pompy do domowego użytku. Produkuje też specjalne pompy używane przy budowach i w tym zakresie napotyka na małą konkurencję nawet w Ameryce. Towarzystwo to jest skłonne do udzielania dostępnych warunków firmom odpowiedzialnym.

Jedną z największych firm Amerykańskich Fabryka Wentylatorów do motorów automobilowych, wszystkich automobili amerykańskich, wozów ciężarowych, autobusów taxis i traktorów. Da korzystne warunki firmom Polskim. Bliższych informacji udzieli Targ Poznański.

Najbliższe dostawy rządowe w Bułgarii.

KOMUNIKAT MIEJSKIEGO URZĘDU TARGU POZNAŃSKIEGO.

1) 23 sierpnia r. b. będą przyjmowane oferty przy budowie nowego teatru miejskiego na dostawę wodociągowej instalacji. Suma dostawy około Lew. 4.000.000.

3) 23 sierpnia r. b. odbędzie się przetarg państwowy na dostawę pasów skórzanymi transmisyjnymi. Suma dostawy około Lew. 700.000.

7) 23 sierpnia odbędzie się w Dyrekcji

Kolei Żelaznych w Sofji licytacja na dostawę gwoździ 700000 sztuk. Termin dostawy 3 i pół miesiąca od dnia podpisania kontraktu franco skład kolejowy w Sofji.

9) Firmy polskie zainteresowane w pow. dostawach zechcą zwrócić się pod adresem Miejskiego Urzędu Targu Poznańskiego, Poznań, ul. Głogowska 42.

Nowa fabryka celulozy.

Rozważana jest sprawa budowy w Polsce wielkiej fabryki celulozy przy udziale kapitalistów zagranicznych.

Dotychczasowa produkcja nie wystarcza na pokrycie zapotrzebowania krajowych fabryk papieru. Zamiast wywozić wielkie ilości papierówki zagranicę, zwłaszcza do Niemiec, i zasilać polskim surowcem niemieckie fabryki, należałoby zwiększyć produkcję celulozy w celu pokrycia zapotrzebowania papierni krajowych oraz wywozu celulozy zagranicę.

Eksport węgla stale wzrasta

Eksport węgla przez porty polskie wzrasta z tygodnia na tydzień, bo wówczas gdy w pierwszej dekadzie sierpnia ładowano dziennie 13,255 ton, w drugiej dekadzie — już 15,951 ton.

Wzrost eksportu węgla przez polskie porty tłumaczy się prowadzeniem ustawicznych prac, zmierzających do usprawnienia środków technicznych i rozszerzenia istniejących terenów przeładunkowych.

Szczególnie szybko wzrasta zdolność przeładunkowa Gdańska, który obecnie wysyła przeciętnie 5.000 ton dziennie więcej, niż na początku miesiąca.

KRONIKA

Sobota, 21 sierpnia — Joanny.

WIDOWISKA

Casino „Miłość, która umierać musi”
Luna „Na gorącym uczynku”.
Grand—Kino „Nienawidzę, a jednak kocham”.
Odeon „Kwiat nocy”.
Kino Prac. Państw. „Miłosny szal”.
Apollo „Prawdziwy mężczyzna”.
Nowości „Tancerz”.
Resursa „Ostatni pocałunek”.
Miejski Kinem. Ośw. „Hr. Monte Christo”.
Dom Ludowy „Cesarzowa”.

—oOo—

Wiadomości bieżące.

Osobiste.

Komisarz Rządu na m. Łódź, p. Stanisław Izyski, z dniem dzisiejszym rozpoczyna urlop wypoczynkowy.

Funkcje p. Komisarza Rządu na m. Łódź obejmuje zastępca Komisarza Rządu, p. Kazimierz Janiszewski.

P. prokurator przy Sądzie Okręgowym w Łodzi Stefan Szmidt, wrócił z urlopu wypoczynkowego i objął urzędowanie w d. 16 b. m.

Przerwany urlop wypoczynkowy przewodniczącego zarządu funduszu bezrobocia

Wybuch strajku w instytucjach użyteczności publicznej spowodował natychmiastowy powrót do Łodzi z urlopu wypoczynkowego przew. zarz. funduszu bezrobocia inż. Kuliczewskiego. Obecnie podejmuje on od poniedziałku przerwany urlop wypoczynkowy. Podczas dwutygodniowej nieobecności zastępować go będzie p. Edward Dłużniewski, kierownik biura obwodowego funduszu bezrobocia. (E)

Zmiany w rozdziale kredytów dla zatrudnienia bezrobotnych

Jak się dowiadujemy w sprawie kredytów, nadeszłych onegdaj do Łodzi na zatrudnienie dla bezrobotnych — Urząd Wojewódzki otrzymał w dniu wczorajszym zawiadomienie, że kwota 100.000 zł., wyznaczona pomyłkowo na prace przedwstępne pod gazownię, winna być zużyta na dalsze kontynuowanie robót plantacyjnych i brukarskich m. Łodzi. (P)

Pomoc rządu dla ofiar powodzi

W dniu wczorajszym Urząd Wojewódzki otrzymał 2.000 złotych, jako zapomóg Rządu na ofiary po ostatniej powodzi w powiecie łaskim.

Kwota ta przekazana została staroście łaskiemu, który rozdzieli ją na wnioski komisji rozdzielczej. (P)

Dyskonto prywatne

Na rynku łódzkim pieniężnym w bieżącym tygodniu nastąpiło znaczne polepszenie sytuacji w związku z ułatwionym dyskontem.

Weksle z żyrami pierwszorzędnymi firm można było z łatwością zdyskontować po 3 proc. w stosunku miesięcznym.

Weksle zaopatrzone żyrami firm drugorzędnych dyskontowano po 3 i pół procent. (U)

Skutki przewrotu majowego.

ZMIANY PERSONALNE NA TERENIE ŁÓDZKIEGO D.O.K.

Ostatnio zaszły poważne przesunięcia i zmiany personalne na terenie D.O.K. Łódź, które objęły dowódców pułków oraz instytucji wojskowych. Przedewszystkiem dotyczy to szefa sztabu D.O.K. pułk. sztabu generalnego Iwanowskiego, który mianowany został dowódcą 42 pułku piechoty, 30 pułk. piechoty traci swego dotychczasowego do-

wódcę pułk. sztabu Modelskiego, który przydzielony zostaje do dyspozycji ministra spraw wojsk. Z Warszawy z centrali ministerstwa przybywa jako dowódca 22 pułku podpułk. Hoser, jako komendant 25 pułku pułk. Kowan. Cały szereg zmian przewidziany jest na terenie odrębnych formacji wojskowych oraz w centrali D.O.K. Łódź. (E)

—oOo—

Redukcja policji w województwie łódzkim

OSZCZĘDNOŚĆ, KTÓRA NAM MOŻE WYJŚĆ BOKIEM

Jeszcze w tym miesiącu zakończona zostanie ostatnia redukcja sił w policji państwowej. Dotychczas redukcji tych aż było 5, z których ostatnia przewiduje zmniejszenie personelu policyjnego o 300 osób.

W komendach okręgowych i między innymi i łódzkiej będzie zredukowanych do 200 osób. Naszym zdaniem, gdzie jak gdzie, ale specjalnie w Łodzi wszelkie redukcje policji są nietylko bezcelowe, ale nawet niebez-

pieczne. W żadnym mieście Rzeczypospolitej niema tylu bezrobotnych, tylu różnego autoramentu niebezpiecznych „postępców” co w Łodzi tylu strajków i tylu awantur tego rodzaju eksperymenty mogą miasto bardzo drogo kosztować. Mamy nadzieję, iż pan wojewoda Jaszczołt (wniknąwszy głębiej w tutejsze stosunki uzna, że oszczędność ta jest conajmniej nie na miejscu i nie na czasie

—oOo—

Zaostrzenie strajku pończoszników.

WALNE ZEBRANIE STRAJKUJĄCYCH

W związku z przedłużającym się strajkiem w przemyśle pończoszniczym odbyło się wczoraj w lokalu o k. z. z. walne zebranie strajkujących robotników, na którym p. Danielewicz złożył sprawozdanie z onegdajszej konferencji w inspektoracie pracy.

Zdaniem p. Danielewicza, przemysłowcy specjalnie odrzucają żądania pracowników, aby ich zdeorganizować, robotnicy jednak powinni silnie trwać przy swych postu-

latkach, które w końcu przemysłowcy z powodu obecnego sezonu będą musieli zaaprobować.

Po dłuższej dyskusji nad referatem postanowiono w dalszym ciągu strajkować i bezrobocie zaostrzyć przez proklamowanie strajku w Aleksandrowie, gdzie przemysłowcy po większej części wykańczają swą produkcję. (bip)

—oOo—

Wojewoda Ossoliński pozostaje w Łodzi.

W związku z pogłoskami, jakie ostatnio pojawiły się w prasie w kwestji rzekomego ustąpienia p. wicewojewody dr. Ossolińskiego z zajmowanego dotychczas stanowiska — dowiadujemy się ze źródła miar-

dajnego, że pogłoski te były nieścisłe, gdyż dr. Ossoliński nadal pozostaje na stanowisku wicewojewody w Łodzi i żadna zmiana na tym stanowisku nie jest przewidziana. (P)

(P)

—oOo—

W sprawie zwolnionych pracowników tramwajowych.

W sprawie zwolnionych nazajutrz po likwidacji strajku 4 pracowników tramwajowych komenda policji, po przeprowadzeniu dochodzeń na podstawie materiału, dostarczonego przez dyrekcję tramwajów, skierowała sprawę do prokuratorji

W toku dochodzeń okazało się nadto, że w ekscesach brało udział jeszcze 4 dalszych pracowników, których z tego powodu dyrekcja K. E. Ł. zwolniła onegdaj ze służby. (P)

—oOo—

Dr. Samborski wypuszczony został za kaucją 10 tysięcy zł.

Po złożeniu kaucji za uwiecznionego w związku z aferą Banku Dyskontowego w Bydgoszczy dra Samborskiego w wysokości 10 tys. zł. — został on wczoraj wypuszczony

ny na wolność. Po wyjściu z więzienia dr. Samborski opuścił Bydgoszcz, udając się do Gdańska. (E)

(E)

O połowę ograniczono kwotę emigrantów z Polski do Stanów Zjednoczonych

Łódzki P.U.P.P. otrzymał szereg informacji co do perspektyw emigracyjnych z Polski do Ameryki, zwłaszcza zaś do St. Zjednoczonych. W grudniu ma być wprowadzony szereg ograniczeń dla wszystkich prawie z wyjątkiem Rosji państw europejskich. Podczas gdy na mocy dotychczasowych rozporządzeń może przybyć z Polski do Ameryki 8872 emigrantów, nowa kwota ogranicza liczbę do 4509. a więc o połowę. (E)

Zmniejszenie liczby godzin nauki

Władze szkolne zmieniły rozkład godzin w szkołach powszechnych z polskim językiem nauczania w ten sposób, że od początku nowego roku szkolnego 1926-27 liczba godzin nauki będzie wynosić w 1) oddziale szkół cztero, pięcio, sześć i siedmioklasowych 18 zamiast dotychczasowych 21, a w 2) oddziale 21 zamiast 24 godzin.

Słuszne to zarządzenie wyjdzie na korzyść młodszej działy szkolnej pod względem higienicznym, gdyż skracając czas zbyt długiego w tak młodym wieku przebywania w murach szkolnych, a nie spowoduje żadnego uszczerbku w programach naukowych szkoły powszechnej. (o)

W połowie września nastąpi spadek cen mąki

W bieżącym tygodniu apetyty piekarzy łódzkich uległy znacznemu zaostrzeniu. Żądania podwyżki cen chleba, odrzucone zresztą przez władze administracyjne, tłumaczą oni zwykłą ceną mąki. Zazwyczaj w sierpniu ceny na rynku mąki pszennej mają tendencję wybitnie zniżkową i ulegają znacznej redukcji. W tym roku natomiast ceny te mają tendencję utrzymania, głównie z powodu znacznego wywozu pszenicy zagranicę, wywołanego zniesieniem przez rząd opłat wywozowych. Pomimo to jednak, według informacji miejscowych kół producentów oraz związków młynarzy wojew. łódzkiego około 15 września spodziewać się należy spadku cen mąki pszennej. W tym okresie czasu zaznaczy się większa podaż mąki na rynku łódzkim w związku z ukończeniem w tym czasie robót polnych, a mianowicie siewów jesiennych. (F)

Na jesień elektryfikacja okręgu łódzkiego

Przez kilka dni bawili w Łodzi reprezentanci wielkiego koncernu amerykańskiego, który w swych planach elektryfikacyjnych wysuwa na pierwsze miejsce elektryfikację łódzkiego okręgu przemysłowego. Finansistom amerykańskim towarzyszyli w tej wycieczce inspekcyjnej do Łodzi inżynierowie polscy, którzy kierować będą techniczną realizacją tych wielkich planów. Pertraktacje te w sprawie pożyczki dolarowej na powyższy cel znajdują się już na dobrej drodze. Podjęcie wstępnych prac w całym okręgu łódzkim nastąpić ma już na jesieni. (E)

Sleeping'i III-ej klasy

Międzynarodowe Towarzystwo Wagonów sypialnych otrzymało od Min. Kolei Żelaznych pozwolenie na uruchomienie w Polsce wagonów sypialnych III-ej klasy. Obecnie już cztery wagony sypialne mieszane II i III-ej klasy kursują na liniach Katowice—Warszawa i Warszawa—Zdolbunów. Ogólna liczba wagonów sypialnych III-ej klasy do końca roku bieżącego osiągnie cyfrę piętnastu.

Zatarg w Widzewskiej Manufakturze trwa.

Wbrew wiadomościom, jakie ukazały się w prasie o rzekomej likwidacji już we środę zatargu w fabryce Widzewskiej Manufaktury, należy stwierdzić, iż sprawa ta w dalszym ciągu jest aktualna, a zatarg do tej pory załatwiony nie został.

W sprawie tej w dniu wczorajszym odbyła się konferencja u inspektora pracy p. Wojtkiewicza, w której wzięli udział z ramienia firmy pp. dyr. Pestkowski i Lessel, ze strony robotników delegacja z p. Damięlewiczem na czele.

Na konferencji porozumienia nie osiągnięto, gdyż robotnicy nie przyjęli proponowanych przez firmę warunków pracy na 4 warsztatach przeciętnym numerem wątku 22 i pół.

W toku dyskusji p. inspektor Wojtkiewicz zaproponował przedstawicielom robotników, by odwołali się do ogółu robotników zainteresowanych w tej sprawie, aby celem dania możliwości inspektorowi zapoznać się na miejscu z warunkami pracy prak-

tycznie, przystąpili do pracy najmniej na dwa tygodnie. podczas których po nacownym przekonaniu się o toku pracy mógłby zająć odpowiednie stanowisko, podczas, gdy obecnie oprócz się musi z konieczności tylko na doświadczeniach w innych fabrykach, w dle przyjętych dotychczas w Łodzi systemów pracy.

Sprawa ta ma nader ważne znaczenie, ze względu na Fundusz Bezrobocia, który zażądał od p. inspektora pracy wydania opinii, czy tkacze, którzy na skutek zgłoszonego zapotrzebowania zostali wyznaczeni do pracy przez P.U.P.P. i otrzymali imienne wezwania, istotnie nie mogą zadość uczynić wymaganiom firmy.

Przedstawiciele robotników obiecali, iż sprawę tę przedstawią na ogólnym zebraniu. W każdym razie decyzja p. inspektora pracy zapadnie w najbliższym czasie. Zatarg ten dotyczy 100 tkaczy, tj. 400 warsztatów. (P)

—oO—

Statystyka przestępstw w powiecie łódzkim

CO GDZIE KRADNĄ — JAK OSZUKUJĄ

Z danych odnośnie złożonych meldunków i sporządzonych protokołów za różne przestępstwa i przekroczenia obowiązujących przepisów widać o nawale pracy i sprężystości organów policyjnych. W ciągu jednego miesiąca za hazardową grę w „blaszki” sporządzono 57 meldunków. Protokołów o

różnych kradzieżach i innych przewinieniach złożono 936, z tych wykryto i ujawniono winowajców w 920 wypadkach.

Jak widać z powyższego policja ma wiele pracy i nie prędko spodziewać się może zasłużonego a inader pożądanego wypoczynku. (o)

—oO—

Nowalje na gruncie łódzkim.

TYFUS BRZUSZNY I CZERWONKA.

Od pewnego czasu zaczynają się pojawiać w naszym mieście przypadki duru brzuszno, czerwonej (desynterji). Szerzeniu się tej choroby sprzyjają błędy higieniczne, popełniane przez ludność, zwłaszcza w porze spożywania w stanie surowym jarzyn i owoców.

Chcąc uchronić się przed zakażeniem czerwona, wskazaniem jest przede wszystkim zachowanie pedantycznej czystości osobistej mianowicie dokładne mycie rąk przed każdym jedzeniem i po użyciu

ustępu, nadto po zetknięciu się z podejrzanymi przedmiotami, utrzymanie czystości w mieszkaniach, a szczególnie w kuchniach, bardzo staranny wybór środków spożywczych, zakupywanych na targach. Nie należy kupować pokarmów mięsnych, nadpsutych, nieczysto przechowywanych, niedojrzałych owoców.

Nie należy pić na raz większej ilości wody surowej zimnej, spożywać szybko większej ilości lodów. (E)

Otwarcie wystawy przemysłowo-sportowej

W dniu dzisiejszym o godzinie 12 w południe nastąpi uroczyste otwarcie wystawy przemysłowo-sportowej. Otwarcia i przecięcia wstęgi dokona min. przemysłu i handlu p. Kwiatkowski. Wystawa obejmuje wszystkie wytwórnie krajowe, popierając również udział wszystkich przedstawicielstw firm zagranicznych, istniejących w Polsce. Bardzo bogaty program sportowy urozmaici wystawę i pozwoli zwiedzającej publiczności przekonać się naocznie, jakie zastosowanie w użyciu mają poszczególne wyroby przemysłu sportowego. Wystawa uprzyępnia publiczności zaznajomienie się publiczności z krajową wytwórczością i ułatwi sferom przemysłowym i rządowym zorientowanie się w istotnym stanie przemysłu sportowego i jego faktycznych potrzebach, decydujących o dalszym pomysłowym rozwoju.

Wystawa „Mieszkanie i Miasto”

Wystawa „Mieszkanie i Miasto” w dalszym ciągu budzi wielkie zainteresowanie, zwłaszcza, że

codziennie w godz. od 6 do 7 wiecz. odbywają się objaśniające wykłady p. Frąckiewicza, referenta Oddziału Rozbudowy Magistratu m. Łodzi.

Wystawa mieści się w szkole im. Adama Mickiewicza przy ul. Nowo-Targowej 24 i otwarta jest codziennie od godz. 10 — 19. Wstęp na wystawę bezpłatny.

Zaznaczyć należy, że wystawa pozostaje w Łodzi tylko do dn. 29 b. m., poczem dn. 1 września r. b. skierowana będzie do Wiednia na Międzynarodowy Zjazd Miast, gdzie pozostanie do 20. 9 r. b. Z Wiednia wystawa zjedzie do Poznania, gdzie pozostanie do połowy października, z Poznania do Bydgoszczy — do końca października, a stamtąd do Lublina.

Poradnia dla dzieci

W dniu 23 b. m. Wydział Opieki Społecznej otwiera przychodnię dla dzieci, które umieszczają się przez Wydział u osób prywatnych na wychowanie. Przychodnia znajdować się będzie przy I Miejskim Domu Wychowawczym dla Niemowląt przy ul. Tramwajowej Nr. 13.

Wszelkich porad udzielać będzie lekarz codziennie prócz świąt od godz. 8 — 12 w poł.

CO WYWIEZIONO W LIPCU Z ŁODZI.

W ciągu ubiegłego lipca dało się zauważyć ogromne ożywienie w życiu gospodarczym m. Łodzi. Ogółem eksportowano towarów bawełnianych i wełnianych w tym czasie za 6147 tysięcy złotych, z czego wyrobów bawełnianych kolorowych za 5 milionów. Z poszczególnych krajów najwięcej wywoziła Rumunia, bo za 3,800 tysięcy, Turcja i Palestyna za 600 tysięcy, kraje nadbałtyckie za 440 tysięcy, Chiny za 400 tysięcy itp.

—oO—

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEN.

Memoriał b. wojsk. Armji Polskiej.

W dniu onegdajszym delegacja Stowarzyszenia b. wojskowych Armji Polskiej wręczyła wojewodzie łódzkiemu pismo do Rady Ministrów, domagając się od Rządu spełnienia postulatów, które delegacja b. wojskowych w dniu 17 czerwca wręczyła premierowi Bartłowi. Pan wojewoda przyrzekł delegacji, że zwróci się pisemnie w tej sprawie do Rady Ministrów i dowie się jak zostały potraktowane postulaty b. wojskowych.

W toku konferencji pan wojewoda zaznaczył iż program obecnego rządu zmierza do uruchomienia na szerszą skalę robót inwestycyjnych co pozwala żywić nadzieję zatrudnienia znacznej liczby bezrobotnych, a w tej liczbie w pierwszym rzędzie b. wojskowych. Następnie delegacja Stowarzyszenia wyraziła ubolewanie z powodu opieszałości miarodajnych czynników przy uruchomieniu robót na dworcu Łódź-Fabryczna, na co pan wojewoda, oświadczył że wysłał natychmiast pismo do Ministerstwa Kolei i dołoży wszelkich starań, aby roboty w jaknajkrótszym czasie były rozpoczęte.

Zabawa w Helenowie.

Wielka zabawa na odnowienie kościoła św. Krzyża odbędzie się w niedzielę 22 bm.

LOTERIA FANTOWA

Główna wygrana: koń 4-letni z bryczką i całkowitą uprzężą. Inne fanty: maszyny do szycia, meble i wiele innych wartościowych przedmiotów.

Koncert orkiestry symfonicznej pod dyrekcją Teodora Rydera.

Zwiedzanie zwierzynia — koncert orkiestr dętych. Występ chóru polskiego. — Zabawa kwiatowa, Zabawa Taneczna na sali. — Łódki, strzelnica, zabawa dziecienna i wiele innych atrakcyj. — Bufet na miejscu.

Wejście 1 zł., dla żołnierzy i uczące się młodzieży 50 groszy.

Uwaga. W razie niepogody zabawa odbędzie się w następną niedzielę, 29 sierpnia.

Zabawa S. U. P.

W dniu dzisiejszym Stowarzyszenie Urzędników Państwowych urządza w ogrodzie „Tivoli” (Przejazd 2) Festyn Towarzystwi.

Program zabawy jest b. urozmaicony. Między innymi wystąpią najwybitniejsze siły artystyczne Łodzi, a m. in. Koszutski - girls, Dobrowolski, Trio Rossini, artyści „Zielonej Papugi”, Charles et Charlotte, Smolina i Stanisławski.

Wejście jeden złoty.

Zaślubiny.

W dniu dzisiejszym, o godz. 9 rano, w kościele św. Krzyża, nastąpi zawarcie związku małżeńskiego między p. Władysławem Libiszewskim a p. Heleną Małanowską.

—oO—

ZE SREBRNEGO EKRANU.

„ODEON” — „KWIAT NOCY”.

Onegdaj odbyło się otwarcie sezonu jesiennego w kino-teatrze „Odeon”. Na inaugurację dano „Kwiat nocy”. Film ten zasługuje na szczególną uwagę przedewszystkiem dlatego, że jest połączeniem dwóch rodzajów filmów: artystycznego i sensacyjnego.

Do treści sensacyjnej, obfitującej w szereg awantur, dodano artystyczne wykonanie, z wykonawcami tej roli, co Pola Negri. Genjalna ta artystka sprawiła to, że film, w którym niemałą rolę odgrywa siła i zręczność na półdzikich cowbojów, robił wrażenie filmu artystycznego, w którym gra artystów i wystawa przedewszystkiem brane są pod uwagę.

Doskonała ilustracja muzyczna w niemałej mierze przyczyniła się do powodzenia filmu, który naprawdę godziem jest obejrzenia. (g)

OTWARCIE „REDUTY”.

Dowiadujemy się, iż 1-go września nastąpi uroczyste otwarcie sympatycznego kinoteatru „Reduta”. Kino to po gruntownym remoncie będzie się zaliczało do jednego z najelegantszych w naszym grodzie. Dodać musimy, że dyrekcja zakontraktowała na przyszły sezon szereg obrazów o wysokiej wartości artystycznej.

—oO—

Prawo i sąd.

FABRYKANCY — PODPALACZE PRZED SADEM.

(!) W dniu 21 września rozpocznie się w sądzie okręgowym łódzkim rozprawa przeciwko fabrykantom „Lewensonowi i Wojdyławskiemu, oskarżonym o podpalenie własnego składu przedzwy, w celu otrzymania premji asekuracyjnej.

—oO—

WARSZAWSKA GIEŁDA OFICJALNA

z dnia 20 sierpnia 1926 r.
WALUTY I DEWIZY.

- Dol. St. Zjedn. 9,02
- Belgja 24,82 i pół
- Holandja 384,62
- Londyn 44,17
- Nowy Jork 9,07
- Paryż 25,70
- Praga 26,93 i pół
- Szwajcaria 175,65
- Stokholm 243,40
- Włochy 23,00.

Dewizy na Paryż i na Belgję słabsze. Obrót ogólny około 240,000 dolarów, w tem około 10 proc. gotówki. Całe zapotrzebowanie pokrył Bank Polski. Dolar w obrotach pozagiełdowych 9,07, Rubel złoty, 4,77—4,6 i pół.

PAPIERY PROCENTOWE.

6 proc. poz. dolarowa 72,50; 10 proc. poz. kolejowa 142,00; 5 proc. poz. konwersyjna 47,00; 4 i pół proc. L. Z. ziem. złotowe 40,00; 4 i pół proc. L. Z. ziem. złotowe 36,00; 4 proc. L. Z. ziem. przedw. 36,00; 5 proc. L. Z. Warszawy złotowe 42,75.

AKCJE.

Bank dyskontowy 8,00; handlowy 4,40; Bank Polski 81,00; zachodni 1,80; Zjedn. ziem. pol. 1,30; Puls 4,00; Spiess 2,30; Siła i światło 25,00; Chodorów 93,75; Czersk 0,44; Częstocice 1,30; Gostawice 1,70; warsz. Tow. fabryk cukru 2,85; Firlej 0,43; Nobel 2,70; warsz. Tow. kopalni węgla 62,00; Fitzner 2,15; Cegielski 18,00; Lillpop 0,94; Modrzejów 3,85; Norblin 1,00; Ostrowieckie 6,75; Parowozy 0,98 Rudzki 1,26; Starachowice 1,83; Ursus 0,90; Zieloniewski 12,25; Zawiercie 14,00; Żyrardów 11,50; Borkowski 0,77; Jabikowscy 0,13; Haberbusch 6,85; Spirytus 1,85.

Uspობienie dla pożyczek państwowych mocne; bardzo poszukiwana była 6 proc. dolarowa. Dla Listów zastaw. tendencja mocniejsza. Akcje z początku bardzo mocne, później słabiej, w końcu zbrania giełdowego znów wzmocnione.

DOLAR W ŁODZI.

Dolar w obrotach prywatnych notowano w dniu wczorajszym w godzinach wieczornych 9,07 — w placeniu, 9,08 w żądaniu, przy tendencji lekko-mocniejszej, obrotach małych. —

—oO—

13-TA LOTERJA PAŃSTWOWA.

5-ta klasa. — 9-ty dzień.

Główniejsze wygrane.

- 15,000 zł. nr. 56121
- 5,000 zł. nr. 44199
- 2,000 zł. nr. 20432.
- 1,000 zł. n-ry: 109 23957 47246 53490, 62218.
- 600 zł. n-ry: 2860 10193 15280 23400 23526
- 27016 32461 35237 35600 38526 44967 47694 53289 55517
- 56025 57724 58667 63686 63784.
- 500 zł. n-ry: 1812 3162 3167 5902 9097 20045
- 27955 30007 30264 40897 42079 46731 47081 48062 48358
- 50277 60433.
- 400 zł. n-ry: 1642 5119 9173 12680 13776 13895
- 14315 16141 19622 19708 20096 20728 21115 22687 23196
- 33256 38226 38480 42201 44868 50751 51331 52325 54344
- 54381 57128 59050 59726 60491 60552 62571 63868 64069
- 65602.

PORADNIK DLA KUPUJĄCYCH.

■ Nr. 3. ■

SKŁADY TOWARÓW ŁÓDZKOWYCH:

Jabłoński, Przedzalniana 103.

ŚLUSARNIE MECHANICZNE:

Maciaszek, Pusta 5.

Skarżyński, Piotrkowska 245 (rep. rowerów).

Jabłoński, Piotrkowska 257.

WYTWÓRNIE OBUWIA:

Spinkiewicz, Piotrkowska 134.

PRACOWNIE I SKŁADY OBUWIA:

Szcz. Pawlicki, Główna 11.

PRACOWNIE OBUWIA:

Lange, Piotrkowska 124.

Wesołowski, Aleksandrowska 147.

FABRYKA SZCZOTEK:

Szczotki stalowe i metalowe etc.

Frantz, Wólczńska 125.

ZAKŁADY ROWERÓW:

Krzemiński, Piotrkowska 178.

SKŁADY OBRAZÓW I DEWOCJI.

Opieczynski, Piotrkowska 261.

ZAKŁADY BLAGHARSKIE:

Lyczkowski, Piotrkowska 188.

SPÓŁDZIELNIE:

Stow. „Dzwignia” Wacława 9.

PIWIARNIE:

Otto, Radwańska 36.

SKLEPY SPOŻYWCZE:

Jastrzębski, Suwalska 16.

JADŁODAJNIE:

Jankowski, Piotrkowska 191.

ZAKŁADY STOLARSKIE:

Książkowski, Pusta 5.

SKLEPY GALANTERYJNE:

M. Czempik, Główna 17.

ZAKŁADY KOWALSKIE:

Wróblewski, Radwańska 10.

SKŁADY MEBLI:

Kaliński, Radwańska 19.

FABRYKI GUKIERKÓW:

Karczewski, Piotrkowska 197.

Ziółkowski, Piotrkowska 197.

MASARNIE:

Lubelski, Skierniewicka 12.

Szwalbe, Piotrkowska 180.

Sowiński, Piotrkowska 261.

Skupiński, Zakątna 64.

Rządziński, Konstamtynowska 75.

Przeżywamy czasy bardzo ciężkie. Niejednemu trudno związać koniec z końcem niejedną nie wie jak związać budżet domowy. Powyżej podajemy spis firm, czysto polskich, rzemieślników, sklepów — wogóle producentów, nabywanie u których jako z pierwszego źródła oszczędzi niejednemu wiele groszy. A z tych groszy składają się sto dziesiątki i setki złotych. Połączmy się wzajem. Kupujemy u firm ogłaszających powyżej a przetrzymamy i tej te ciężkie czasy. Reklama jest dzwignią rzemiosła i handlu.

Szkoła Zgromadzenia Kupców m. Łodzi Narutowicza №. 68.

Podaję do wiadomości Szanownym Rodzicom, iż egzaminy wstępne odbędą się w III terminie w dniach 1, 2 i 3 września r. b. o godz. 4 po południu.

Otwartą zostanie kl. A dla nieumiejących czytać i pisać. Czesne w tej klasie wynosić będzie 25 zł. miesięcznie.

Podania do klasy A, podwstępnej i wyższych: przyjmuje Kancelaria Szkoły od dnia dzisiejszego do 31 włącznie.

Dyrektor (-) Antoni Idźkowski.

6102

8-io kl. Gimnazjum Humanistyczne z klasą wstępną i podwstępną Aleksego Zimowskiego

w Łodzi, ul. Boczna 5, tel. 21-56.

podaje do wiadomości, że egzaminy wstępne po wstąpieniu odbędzie się 1, 2 i 3-go września.

Podania z dokumentami przyjmuje kancelaria szkoły codziennie do godz. 2-ej. W klasie podwstępnej A (oddzielna dla dzieci nieumiejących czytać) opłata szkolna wynosi 7 zł. kwartalnie, w pozostałych zaś klasach wpisowe znacznie obniżone.

5808-

Na raty i za gotówkę

óżne towary, damskie i męskie, jedwabie, firanki, kołdry, towary białe, oraz garderobę męską i damską

Tani Zakup ul. Piotrkowska 200.

Uwaga: Przyjmuje wszelkie obstarunki i wykonam według najnowszych fasonów.

Ceny przystępne!

Dobrodne warunki!

Zwiedzajcie wszyscy

„Najtańsze źródło“

m e b l i

(od najskromniejszych do najwykwintniejszych) przeniesione z ul. Piotrkowskiej 9, na Górny Rynek przy ul. Rzgowskiej 2. Ceny znacznie niższe. Najlepsze warunki. Długoterminowa gwarancja. F. Nasielecki, Rzgowska 2. Tel. 43-08.

Urządzenie sklepu spożywczo-ego tanio sprzedam z powodu wyjazdu Rzgowska 39. Restauracja, 3290-2

Sprzedam maszynę damską 110 zł. Wólczańska 148 m. 50 pr. of. Zostać od 1-4, 3-96-2

Sprzedam maszynę damską Rządowska 9 III piętro Główny, 3-97-2

Różne:

A kuszerka Pipikowa przyjmuje zamówienia pań. Piotrkowska 132, 222-1

Przyjmę z uczni na mieszkanie z całodziennym utrzymaniem. Zamenhofska 38 m. 2, 2840-1

Stancja dla dwóch uczennic lub uczni do wynajęcia. ul. Andrzeja 54, I p. front m. 4, 2316-2

Mieszkanie słoneczne 3 okna III pokój z kuchnią parter, front z elektrycznym światłem w całym domu na spokojnej ulicy od zaraz do wynajęcia wprost od gospodarza. Wiadomość Wawelska 19, 2347-3

Starsza inteligentna osoba przyjmie 2 uczennice na mieszkanie ul. Rokietnicka № 19 m. 24, 2330-1

Potrzebna paniąka na przychodnię do restauracji Zachodnia 11, 2383-1

Potrzebna służąca od zaraz. Wólczańska 91 m. 16, 2338-2

Potrzebna służąca ul. Brzezińska № 39 I p. m. 12, 3-92-1

Do odstąpienia sklep i dwa pokoje ewentualnie zamieszkać na 1 pokój Składowa 35 m. 1, 3289-2

SKLEPOWE samodzielne i zakłady masarskie poszukiwane. Wiadomość ul. Kopernika 46 w domu Cechu Majstrów Rzeźniczych od 4-ej popołudniu do 5 wieczorem. 3-91-2

Potrzebni szewscy czeladźnicy do dobrej damskiej i męskiej roboty (oraz zdolny na reperację) na miejscu D. emnowska 49 A. Michalak, 3297-2

Zgubione dokumenty

pozycja Sobczak zagubiła paszport tymczasowy wydany w gminie Grzybki p. Turecki, metrykę wydaną w gimnazjum Społecznego oraz bilet wólczański do Helenowa. Zwrócić za nagrodą Lipowa 50 u dozorczy. 3294-3

Dr H. Reiterowski

wznawia przyjęcia w lecznicy przy ul. Zachodniej 27 od 11 do 12
w domu przy ul. Wólczańskiej 144 od 7 - 8

30 proc.

niżej cen zwykłych poleca wszelkie ubiory męskie, damskie i dziecięce, jak również i na obstarunek. Prace wykonuje na miejscu

Z. Jalcman Główna 4

Uwaga: Okazicielom ogłoszeń specjalny rabat. 606-1

Drukarnia Akcydensowa

„ROZWOJ”

Łódź, Al. Kościuszki 41.

Przyjmuje wszelkie roboty wchodzące

w zakres drukarstwa, jak to:

blankiety, rachunki, koperty i nakłady tygodników

Ceny bardzo przystępne.

Dla prenumeratorów 15 proc. ustępstwa

Gimnazjum Humanistyczne

Zofii Petkowskiej i Wiktorji Macińskiej

z klasami wstępnymi,
ul. Wólczańska 55,

zawiadamia, że podania kandydatek, z dołączeniem metryki urodzenia w całkowitym wypisie, świadectw szkolnych i zaświadczenia powtórnego szczepienia ospy ochronnej, przyjmuje kancelaria szkolna od 25 sierpnia w dni biurowe, od godz. 10 do 3-ej. — Egzaminy wstępne 3 września. — Nabór na intencję rozpoczynającego się roku szkolnego odprawione będzie w kaplicy gimnazjalnej dnia 2 września o godz. 10 rano. —

6074

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

Dębowy kredens; stół, krzesła, szafa, otomanę, tremo, bielizniarkę sprzedam tanio Stenkiewicza 59 m. 42, ofiyna, II wejście pierwsze piętro. 2366-1

Biuurko kredens, stół, krzesła, szafa, otomanę, łóżka sprzedam tanio Karola 10 m. 6. Zostać od 2-ej 2368-2

Sklep spożywczy do sprzedania Przedzalaniana 95, 2384-2

Sprzedam domek drewniany nowo budowany 16 lok. długi, 8 lok. szeroki na Chachule za 2600 zł. z powodu wyjazdu. Wiadomość Szosa do parku lotniczego № 10 u p. Bende. 2382-2

Do sprzedania stół z patentem i waga na handel owoców i warzyw przy Zielonym Rynku. 6-go Sierpnia 13 m. 15, 3319-1

W dniu 30 | 8 1926 r. w Szefostwie Budownictwa, Piotrkowska 212 odbędzie się

PRZETARG

na oddanie w dzierżawę wojskowych gruntów w Chojnach Szczególnego przetargu ogłoszono w № 2-7 „Polski Zbrojnej” z dnia 18-9 „Monitorze Polskim” w № 183 z dnia 19-8. 6106

CENA OGŁOSZEN: Przed tekstem 30 gr. w tekście 30 gr. za tekstem 25 gr.; zwyczajne 7 gr., wśród drobnych 10 i nekrologi 25 gr. komunikaty 25 gr. za wiersz milimetry lub jego miejsce. Drobne ogłoszenia bezterminowe 5 gr. za wiersz; duże litery 50 gr.; najmniejsze ogłoszenie 50 gr. Drobne ponad 20 wierszów — wiersz 10 gr. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej, zagr. 100 proc. Stronica przed tekstem i w tekście podzielona na 3 kolumny, za tekstem uważa redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 5-ej po 6-ej 50 proc. Za terminowe wychodzenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwytka obowiązuje już przedtem. Przyjęte ogłoszenia bez uprzedniego zawiadomienia. Rozwój; można zamawiać w Zgłoszeniu w Pabjanicach, u p. Zatorskiego ul. Zamkowa. Adres w poradniku 350; miesięcznie — 85 — zł.

Redaktor naczelny i wydawca int. T. Czajewski

W. Łódź ul. Czajewskiego.

Redaktor odpowiedzialny: Władysław Gogolewski